

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Felső tagozat, 7-8. osztály

Okosan a hitelekről

Kedves Pedagógus!

Ön a PÉNZ7 programsorozat pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja a kezében. 2018-ban Magyarországon már negyedszer rendezzük meg a PÉNZ7 kezdeményezést, második éve a tanév rendjébe illeszkedő, tematikus pénzügyi és vállalkozói témahét keretében. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, alapos, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a 2018. március 5. és 9. között országszerte megrendezésre kerülő rendhagyó tanórák is.

Kötetünk az erre a tanévre készített, Okosan a hitelekéről című tananyagot tartalmazza a korábban megszokott részletességgel. A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, illetve, hogy az óravázlatok, segédletek és megoldások a későbbiekben – akár a PÉNZ7 programsorozat lezárultával, tetszőleges időben és tantárgyi keretek között is – gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak.

Az óratervek megvalósításához a PÉNZ7-re banki önkéntesek segítségét is kérhetik az iskolák, ezért a segédletekben erre utaló megjegyzéseket is találnak. Az órák természetesen megtarthatók az önkéntesek közreműködése nélkül is, de az iskola kapcsolatrendszerében található szakemberek a későbbiekben is segíthetik a témák feldolgozását.

Az útmutató felépítése a következő: az óravázlatot követi a részletes tanári útmutató (óraleírás), majd a tanórához tartozó feladtleírások, feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldása. Az útmutató mellett – többek között – második éve a próbaórákról készült filmfelvétel is segíti a felkészülést, amelyek a www.penz7.hu oldalról érhetők el.

Újdonság, hogy az útmutatóban egy-egy feladatnál jeleztük, ha azok a hagyományos papír alapú megoldás helyett valamilyen IKT eszközzel, azaz okostelefon vagy tablet, esetleg számítógép használatával is megoldhatók vagy előkészíthetők. Az erre vállalkozó pedagógusoknak - rögzített, a Pénziránytű Alapítvány Youtube csatornáján később is megtekinthető - webináriumi felkészítést is kínálunk, hogy ezekhez a korszerű megoldásokhoz megismerhessék a szükséges oktatási programok, applikációk használatát.

A 7-8. évfolyamosok számára a másik újítás, hogy a kötet tartalmazza a Pénziránytű Alapítvány Küldetések a pénz világában című tankönyve és munkafüzete 10-12. leckéjének tanórai feldolgozási útmutatóját is. Így lehetőség nyílik tetszés szerint további egy, két vagy akár három tanóra megtartására a hitelezés témakörében. Ezen foglalkozások megtartásához szükséges az iskolák számára a fenti, 60 ezer példányban ingyenesen rendelkezésre bocsátott tankönyv és munkafüzet használata; ha ezekkel az iskola nem rendelkezik, akkor ingyenesen letölthetők a <http://penziranytu.hu/kuldetesekapenzvilagaban> oldalról.

Mivel a PÉNZ7 programsorozathoz csatlakozó iskolák diákjainak felkészültsége, családi, anyagi háttere nagymértékben eltérhet, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes

feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák. A tananyag tehát rugalmas, sokféle változatot kínál, hogy a tanulók, a pedagógusok és az iskolák számára egyaránt megvalósítható és hasznos eszköz lehessen.

A program szervezői és együttműködő partnerei nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem élményeket is szerezzenek; s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését. A pénzügyi kalandtúrában pedig további érdekességek várják a PÉNZ7 résztvevőket a www.penz7.hu oldalon is.

Jó felfedezést!

TARTALOMJEGYZÉK

OKOSAN A HITELEKRŐL

Óraterv	6
Tanári útmutató	9
Kellékek, feladatlapok.....	14
Megoldások	19

HITELEK A CSALÁDI GAZDÁLKODÁSBAN

Óraterv	26
Tanári útmutató	30
Mellékletek	35
Küldetésponatok gyűjtőlapja.....	47

A HITELSZERZŐDÉS FELTÉTELEI

Óraterv.....	50
Tanári útmutató	53
Mellékletek	57
Küldetésponatok gyűjtőlapja.....	59

MIT JELENT AZ ADÓSSÁGKEZELÉS?

Óraterv.....	62
Tanári útmutató	65
Mellékletek	70
Küldetésponatok gyűjtőlapja.....	79

OKOSAN A HITELEKRŐL

2018

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika / Osztályfőnöki / Matematika / Történelem / Földrajz / Magyar / Etika
Osztály	7-8. osztály

Az óra témája	Hitelek
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• A hitel fogalmának kialakítása.• A hitelfelvétel lehetőségeinek és az ezzel járó kötelezettségeknek a megismertetése.• A hitel előnyei, hátrányai, kockázatai.• Főbb hiteltípusok.• A THM lényege.• A megtakarítás és hitelfelvétel mérlegelése.• Döntéshozatal és annak lehetséges következményei.
Az óra didaktikai feladatai	A meglévő ismeretek aktivizálása és kibővítése. A gondolkodási, döntési és vitakészség fejlesztése. A felelősségvállalás, a felelős döntés képességének kialakítása.

Dátum	2018. március
--------------	---------------

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Banki ügyletek					
5'	A képen látható banki ügyfelek mit intézhetnek? Gyűjtsék össze a lehetőségeket!	Csoportmunka, egyéni beszámoló.	A banki tevékenységek összegyűjtése és felírása a kép alapján. Csoportonként beszámoló és kiegészítés.	Minden csoportnál egy kép. (Vagy kivetítés.) Papír, toll.	A terem berendezése: 4-5 fős asztalok. Tanári vagy banki önkéntes tevékenység: A képek kiosztása, a beszámolók koordinálása, kiegészítése.
2. feladat: Mi a megoldás?					
12'	Hiányos szituációkat húznak a csoportok. Mi lehet a történet közepe? Kétféle lehetőséget találjanak ki.	Csoportmunka, egyéni beszámoló.	A csoportok kitalálják a kétféle történetet, majd pár szóval előadják a többieknek előnyökkel, hátrányokkal. Érvelnek, hogy melyiket választanák. A többi csoport reagálhat rá.	6 db (vagy a csoportok száma szerint) szituáció véletlenszerűen kiosztva a csoportoknak.	A banki önkéntes vagy a tanár bevezeti a hitel fogalmát. Vezeti a beszélgetést vagy a vitát, ha kialakul.
3. feladat: Hitelfajták					
7'	Melyik hitelt lehetne felvenni a történetek szereplőinek?	Csoportmunka, egyéni beszámoló. Frontális kiegészítés.	A hiteltípus kiválasztása. A futamidő és a hitelösszeg megadása.	Minden csoport kap egy táblázatot a hiteltípusokkal.	Tanári vagy banki önkéntes tevékenység: A feladat értelmezése, a beszélgetés vezetése. Korrektció. Átvezetés a hitel árára: a kamatra.

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
4. feladat: Mibe kerül ez nekem?					
8'	<p>Áruhitel 12 és 24 havi törlesztéssel.</p> <p>Számítás: az eredeti ár és a törlesztőrészletek összege közötti különbség.</p>	<p>Csoportmunka, egyéni beszámoló, frontális.</p>	<p>A 12 és 24 havi részletek összegének kiszámolása, majd az eredeti árral való összehasonlítása.</p> <p>Beszélgetés a futamidő és a törlesztőrészlet kapcsolatáról.</p>	<p>Feladatlap minden tanulónak, számológép.</p>	<p>Tanári vagy banki önkéntes tevékenység:</p> <p>A feladat értelmezése, a beszélgetés irányítása, a téma kiegészítése.</p>
5. feladat: Spórolás vagy hitel					
8'	<p>Egyes helyzetek kapcsán a spórolás vagy a hitelfelvétel a jobb?</p> <p>Döntések és következményeik.</p> <p>Az óra lezárása.</p>	<p>Csoportmunka, egyéni beszámoló, frontális.</p>	<p>A helyzetek elemzése, megbeszélése.</p> <p>Döntés és az érvelés.</p> <p>Vita.</p> <p>Tanulói vélemények meghallgatása.</p>	<p>A 10 helyzet leírása minden csoportnak (esetleg kivetítéssel helyettesíthető). Idő szűkében kevesebb szituáció.</p>	<p>Tanári vagy banki önkéntes tevékenység:</p> <p>A megbeszélés, hozzászólások és az esetleges vita levezetése.</p> <p>Új ismeretek közlése a témával kapcsolatban.</p> <p>Táblai felírás.</p>
6. feladat (alternatív feladat): Szókereső					
5'	<p>Az órán elhangzó szavak közül 8 megkeresése a rejtvényábrában.</p>	<p>Csoportmunka. Frontális.</p>	<p>A szavak kikeresése, összegyűjtése.</p>	<p>Rejtvényábra minden csoportnak.</p>	<p>Tanári vagy banki önkéntes tevékenység:</p> <p>A feladat értelmezése. Kiegészítés.</p> <p>Összegzés, az óra lezárása.</p>

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem csoportmunkához rendezzük be! A 4-5 fős asztalok és székek legyenek úgy elhelyezve, hogy a diákok tudjanak egymással beszélni, illetve jól lássák a tanárt és a táblát! Minden asztalon legyen írószék és néhány papírlap! Minden csoportnál legyen számológép!

A csoportbeosztásról előzetesen gondoskodjunk!

A tanári asztalra készítsük elő az alábbi kellékeket: (A mennyiségek 6 csoportot feltételeznek.)

- Az 1. feladathoz (Banki ügyletek) tartozó 6 db kép. Helyettesíthető kivetítéssel.
- A 2. feladathoz (Mi a megoldás?) 6 db lap, mindegyiken 1-1 különböző szituáció.
- A 3. feladathoz (Hitelfajták) 6 db egyforma táblázat a hiteltípusokról.
- A 4. feladathoz (Mibe kerül ez nekem?) mindenkinek egyforma feladatlap.
- Az 5. feladathoz (Spórolás vagy hitel?) 6 db egyforma feladatlap, mindegyiken 10 helyzet leírása. Helyettesíthető kivetítéssel.
- A 6. feladathoz (Szókereső) 6 db egyforma feladatlap.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak hasonló órákat.

Ha részt vesz az órán banki önkéntes, üdvözljük, és kérjük fel, mutakozzon be röviden!

1. FELADAT: BANKI ÜGYLETEK - Tervezett időkeret: 5 perc

A banki tevékenységek összegyűjtése

Minden csoport kap egy képet vagy kivetítjük.

Feladat: A kép egy bankban készült. Mit intézhetnek az ügyfelek? Gyűjtsétek össze a lehetőségeket!

Minden csoport mond egyet az összegyűjtöttek közül. A többiek kiegészíthetik. A tanár segíti a tanulókat, pontosítja vagy helyesbíti az elhangzottakat.

Tanár: A mai órán ezek közül a hitellel fogunk foglalkozni. Hogy jobban megértsük a jelentését, nézzünk meg konkrét eseteket!

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- segíthet kiosztani a képeket,
- segíthet a feladat megoldásában a csoportoknak,
- segíthet az elintézendő ügyek pontos és helyes megnevezésében.

2. FELADAT: MI A MEGOLDÁS? - Tervezett időkeret: 12 perc

Történetek kiegészítése hitellel vagy anélkül

A csoportok a tanár kezéből húznak egy-egy különböző szituáció-kártyát.

Feladat: Két mondattal adtunk meg helyzeteket, az elejét és a végét. Mi történhetett közben? Vettek-e fel hitelt vagy sem? Találjátok ki hozzá a történetet kétféle változatban!

Minden csoportból valaki pár szóval mondja el a megoldásukat! Azt is gondoljátok át, hogy melyik változatnak mi az előnye és mi a hátránya! Indokoljátok meg, hogy ti melyiket választanátok!

Egyesével beszámolnak a csoportok. Ahol némi elakadás tapasztalható a többiek segíthetnek.

A tanár egy-egy kérdéssel irányítja a beszámolókat. Pl.: Ti melyik lehetőséget választanátok az elmondottak közül? Miért? Biztosan nincs más lehetőségük megoldani a problémát?

Tanár: Azzal, hogy hitelt veszünk fel, más pénzt használjuk. Mit gondoltok, akkor is kell takarékoskodnunk, ha hitelt veszünk fel?

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- segíthet a feladatokat kiosztani,
- vezetheti az egész feladatot,
- segíthet a gyerekeknek a feladat megoldásában,
- a hitel fogalmának megadása és az előre vagy utólag történő spórolás megbeszélése. (A megtakarítás és hitel lényege, azonosságai és különbségei.)

3. FELADAT: HITELFAJTÁK - Tervezett időkeret: 7 perc

Hiteltípusok megismerése

Tanár: Milyen hitelfajtákról hallottatok már? Beszélgetés az eddigi ismeretekről.

Minden csoport kap egy táblázatot a hiteltípusokról.

Feladat: Tanulmányozzuk a táblázatot! Mit tartalmaz? Mit jelent a futamidő? Szeretném, ha megkeresnétek a táblázatban azt a hitelfajtát, amit a történetekben szereplők felvehetnek a helyzet megoldására! Mondjátok el, mi a hiteltípus neve, mekkora lehet a hitel nagysága és mennyi időre adják!

A csoportok beszámolnak.

Tanár: Vajon milyen feltételeket vár el a bank, hogy kölcsönt adjon? Miért várja el? (Kockázatok.) Mindenkinek ad? (Kerüljön szóba: önerő, fedezet, esetleg kezes és jelzálog, valamint lakossági és vállalkozói hitelnyújtás!)

Tanár: Annak, hogy hitelt veszünk fel, ára is van, amit a banknak fizetünk kamat formájában. (Átvezetés a következő feladatra.)

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- segítheti a csoportokat a megoldásban,
- segít a kifejezések értelmezésében.

4. FELADAT: MIBE KERÜL EZ NEKEM - Tervezett időkeret: 8 perc

A hitel visszafizetése

A csoportok megkapják a feladatlapot, amit a tanár felolvas.

Feladat: Számoljátok ki, hogy hány forintot kell kifizetni a 2 év vagy 1 év leteltével! Mennyivel többet fizetsz, mint az eredeti ár?

Tanár: Mi a véleményetek erről? Mi az oka ennek? Találkoztatok-e már a THM kifejezéssel?

Rövid megbeszélés: a THM lényege. [Más költségeket tartalmaz a kamaton kívül is, ami a hitelhez kapcsolódhat, ennek alapján célszerű összehasonlítani a különböző hitellehetőségeket.] Ha korábban nem került rá sor, az önerő és kezelési költség jelentésének tisztázása.

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- segíthet a feladat megoldásában,
- segít az értelmezésben,
- rövid magyarázatot tarthat a témáról,
- táblán rögzítheti az összehasonlítandó adatokat.

Táblakép

FUTAMIDŐ	HAVI TÖRLESZTÉS	ÖSSZES TÖRLESZTÉS
12 hó	6 216 Ft	74 592 Ft
24 hó	3 711 Ft	89 064 Ft

5. FELADAT: SPÓROLÁS VAGY HITEL - Tervezett időkeret: 8 perc

Döntsünk megfontoltan

A feladatlapon kiosztása vagy a feladat kivetítése.

Ha szűkében vagyunk az időnek, akkor nem kell mindegyik szituációt kiosztani/megbeszélni.

Feladat: Hogyan oldanátok meg a leírt helyzeteket, spórolással vagy hitelfelvétellel? Írjátok S vagy H betűt a mondatok után!

A tanár felolvassa egymás után és a csoportok kézfelemeléssel jelzik mit választottak. A táblára rögzítjük. Az erőteljes véleménykülönbségnél mondjanak érveket, győzzék meg a többieket.

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

- segíthet érveket gyűjteni,
- a táblán rögzítheti a hallottakat,
- véleményével, szakmai tudásával segítheti a tanulókat.

Az óra lezárása: Mi dönti el, hogy megtakarítunk vagy hitelt veszünk fel? Tanulói vélemények meghallgatása.

IKT TIPP A FELADATHOZ:

Ha rendelkezésre áll legalább csoportonként egy tablet vagy okostelefon internet eléréssel, akkor a Kahoot! alkalmazással közvéleménykutatást is tarthatunk és így beszélhetjük meg az egyes szituációkat.

Bejelentkezés, kvíz indítása (tanár):
<https://create.kahoot.it/login>

Bejelentkezés a játékba (tanulók):
<https://kahoot.it/>

ALTERNATÍV FELADAT -(Ha van rá idő befejezésül vagy adható otthoni feladatként.)

Szókereső - tervezett időkeret: 5 perc

Az elhangzott fogalmak ismétlése

Feladat: 8 db szót elrejtettünk a betűk közé. Keressétek meg ezeket a szavakat, amelyek mindegyike elhangzott ezen az órán!

Ha az órán jelen van a banki önkéntes:

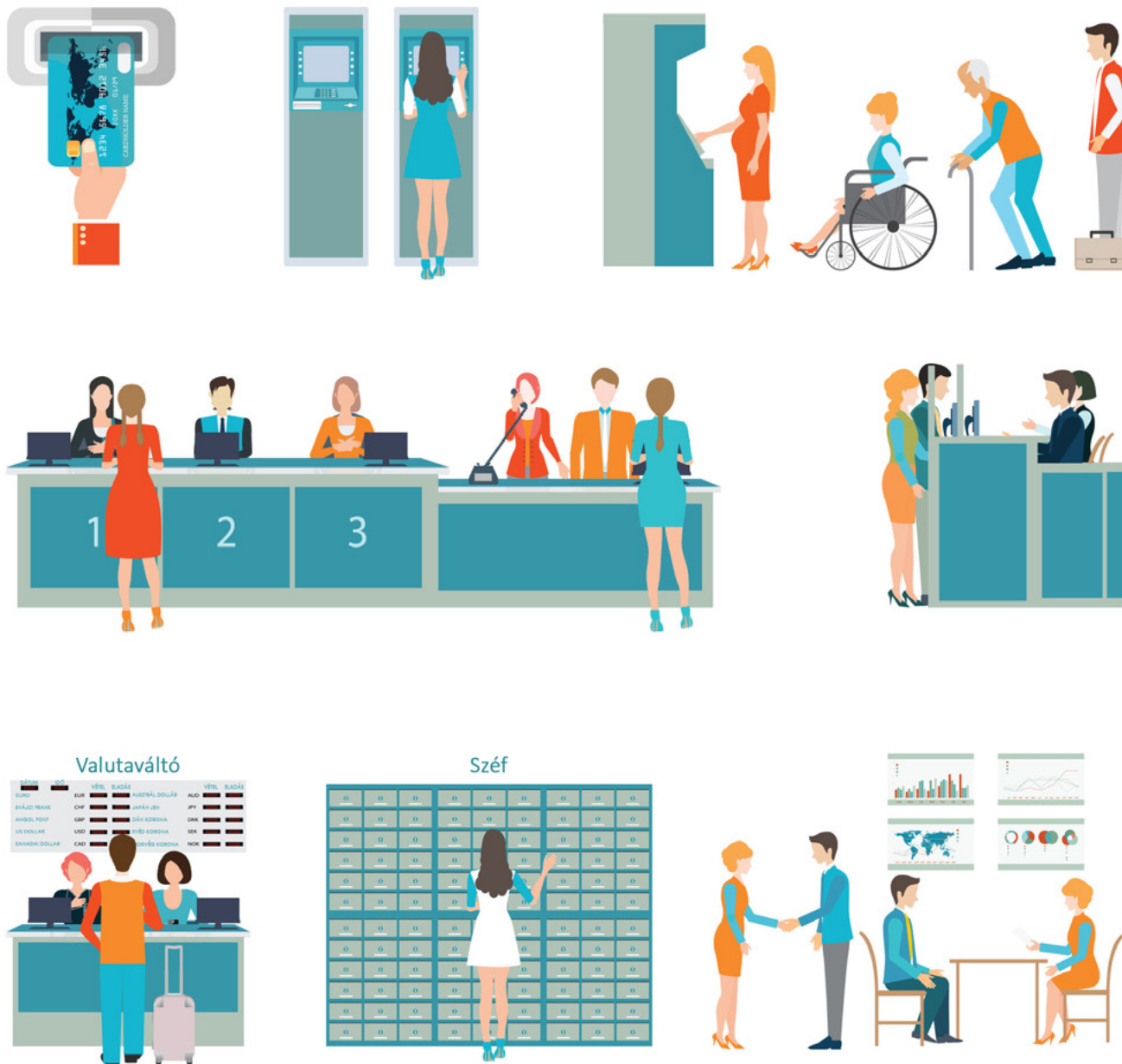
- segít a feladat megoldásában,
- ellenőrzi a megoldásokat a tanulókkal közösen,
- szómagyarázatot ad.

IKT TIPP A FELADATHOZ:

Szókereső készítése: LearningApps szókereső készítő tankockája <https://learningapps.org/>

1. FELADAT: BANKI ÜGYLETEK

A kép egy bankban készült. Mit intézhetnek az ügyfelek? Gyűjtsétek össze a lehetőségeket!

2. FELADAT: MI A MEGOLDÁS?

Két mondattal adtunk meg szituációkat, az elejét és a végét. Mi történhetett közben? Találd ki hozzá a történetet kétféle változatban! (Minden csoport 1 helyzetet kap.)

Vargáéknak nem sikerült összegyűjteni a pénzt a gimnazista fiuk angliai nyelvi táborára.
A fiuk mégis sokat tanult és fejlődött az angol nyelv területén.

Kovácséknál az eladott régi autó ára nem volt elég az új autó megvételére.
A család kényelmesen és biztonságosan utazik a mostani járművében.

Szabóéknál négy gyerek szeptemberi iskolakezdésére elromlott a mosógép.
Az új mosógép az anyuka minden álmát teljesíti.

A Molnár család élelmiszerboltja egyre csökkenő jövedelmet nyújt a családnak, bezárásra van ítélve.
Molnár Peti szeptembertől a fővárosban egyetemen tanul tovább, szülei anyagi segítsége nélkül is.

Juhászék ifjú házaspár, pályakezdők, örökölték egy régi, rogyadozó házat.
A házuk korszerű, kényelmes, öröm benne élni, olyan amilyenek elképzelték.

Tóthék pékségben dolgoznak mindketten átlagos fizetésért.
Az idén tavasszal nyitották meg saját pékségüket a faluban.

3. FELADAT: HITELFAJTÁK

MAGÁNSZEMÉLYEKNEK

CÉLOK, PROBLÉMÁK, AMELYET HITELLEL KÍVÁNNUNK MEGOLDANI	MENNYI PÉNZRE LENNE SZÜKSÉG	A MEGOLDÁST JELENTŐ HITELTÍPUS	VÁRHATÓ FUTAMIDŐ
Szabadon felhasználható pénzre lenne szükség (egy vagy több cél, probléma megoldására)	20 – 500 ezer Ft	Folyószámlahitel	néhány hét – hónap
	100 ezer – 5 millió Ft	Személyi hitel	1 – 6 év
	50 ezer – 1 millió Ft	Hitelkártya	pár nap – 3 év
	1 – 40 millió Ft	Szabad felhasználású jelzáloghitel	1 – 20 év
Áruvásárlás	20 ezer – 1 millió Ft	Áruhitel vagy Szabad felhasználású hitel	1 – 2 év
Gépjárművásárlás	500 ezer – 20 millió Ft	Gépjárműhitel vagy Szabad felhasználású hitel	1 – 7 év
Lakásvásárlás, építés, felújítás stb.	1 – 40 millió Ft	Lakáshitel	1 – 30 év
Továbbtanulás	havi 70 ezer Ft vagy a féléves tandíj	Diákhitel	Félévente megújítható

Vállalkozói hitelek: létrehozás, működés, fejlesztés céljára

4. FELADAT: MIBE KERÜL EZ NEKEM?

A „Vedd és vidd!” áruházban áruhitelre vásárolsz egy mosógépet, ami **63 690 Ft**.

0 Ft az önerő és 0 Ft a kezelési költség.

MOSÓGÉP ÁRA	FUTAMIDŐ	HAVI TÖRLESZTŐRÉSZLETEK
63 690 Ft	24 hó	3 711 Ft
63 690 Ft	12 hó	6 216 Ft

a) Számold ki, mennyit fogsz fizetni összesen a 2 év alatt!

1 havi részlet 3 711 Ft

24 havi részlet összesen:

Számold ki, mennyivel fizetsz többet a mosógép eredeti áránál!

b) Számold ki, mennyit fogsz fizetni összesen, ha az 1 éves futamidőt választod!

1 havi részlet 6 216 Ft

12 havi részlet összesen:

Számold ki, mennyivel fizetsz többet a mosógép eredeti áránál!

Hasonlítsd össze a két lehetőséget! Miben különböznek? Miért különböznek?

Mi alapján döntenél a választásnál?

5. FELADAT: SPÓROLÁS VAGY HITEL

Hogyan oldanátok meg a leírt helyzeteket, spórolással vagy hitelfelvétellel? Írjátok S vagy H betűt a mondatok után!

- a legújabb plazmatévé az 5 éve vett helyett
- nyaralás a Kanári szigeteken
- hűtőszekrény az elromlott helyett
- első önálló lakás megvásárlása
- autóvásárlás, a 22 éves autó helyett
- mosogatógépvásárlás
- a nagymamától örökölt mosógép kicserélése
- légkondicionáló vásárlása és beszerelése a tetőtéri szobákba
- a ház külső vakolása és szigetelése
- saját fagyizó nyitása

6. FELADAT: SZÓKERESŐ

8 db szót elrejtettünk a betűk közé. Keressétek meg ezeket a szavakat, amelyek mindegyike elhangzott ezen az órán!

B	A	D	Ó	S	O	T	H	M	Z
T	I	G	K	G	A	L	T	E	K
É	J	O	J	K	E	B	H	R	H
S	E	S	E	R	E	Ü	I	A	Ü
T	Ö	R	L	E	S	Z	T	É	S
G	N	E	Z	W	Z	Í	E	J	I
A	E	L	Á	K	C	S	L	S	O
R	R	Y	L	B	A	D	G	Z	T
L	Ő	I	O	V	U	M	Ü	Ú	L
Ú	Ü	B	G	H	O	S	A	R	H
V	J	C	A	K	I	T	K	T	C

Okosan a hitelekről - MEGOLDÁSOK

1. FELADAT: BANKI ÜGYEK

Pénzfelvétel, biztosítás megkötése, pénz lekötése, hitelfelvétel, folyószámla nyitás, bankkártya kérés vagy átvétel, utazás befizetés (átutalás) stb.

2. FELADAT: MI A MEGOLDÁS?

Minden helyzetnél kerüljön említésre a hitel és a megtakarítás is!

Mindegyik helyzetnél néhány szó arról érdemes-e erre hitelt felvenni, hogy az eredeti terv valósuljon meg. Vélemények ütköztetése.

Ötletek a megoldáshoz:

- Vargáék pl. összegyűjtött pénzből beírátták egy nyelvtanfolyamra vagy magántanár tanította esetleg interneten tanult vagy belföldi nyelvi táborra fizették be.
- Kovácsék pl. használt autót vettek, kisebbet, mint amit terveztek, esetleg kölcsönt kértek a nagyszülőktől (miért más ez, mint a banki hitel) vagy banki hitelt vettek fel, de a tömegközlekedést is használhatták amíg összegyűjtött elegendő pénz.
- Szabóéknál fontos az új mosógép, így megvehetik akár hitelre, de ők is megoldhatták baráti, rokoni kölcsönrel vagy egy ideig kézzel mostak és azalatt összegyűjtötték (spórolással) a mosógép árát.
- Diákhitelt vett fel és/vagy munkát vállalt a fiatalember.
- Felújították a házat saját megtakarításból vagy kölcsönből vagy eladták és kisebb, de jó állapotú házat, lakást vettek.
- Többen beszálltak pénzzel az üzlet indításába, vagy a család megelőlegezte, ha volt valamennyi megtakarításuk, vehettek fel hitelt is, ha úgy látták, hogy a várható bevételből a törlesztést is meg tudják oldani.

Magyarázat: A hitel tulajdonképpen más pénzének használata. A családok esetében előre hozott vásárlás, aminek a törlesztése úgynevezett kényszermegtakarítás. Mit jelent ez? A jövőben kell kigazdálkodni a törlesztőrészleteket, tehát akkor nem költ-hetjük el, hanem meg kell takarítanunk. Ez a kényszermegtakarítás. Ezért felelősen kell gondolkodni arról, hogy milyen feltételekkel vállaljuk a hitelfelvételt. Többféle lehetőségünk van ugyanannak a célnak a teljesítésére, az elromlott mosógép pótlására pl. áruhitelt vagy helyette szabad felhasználású hitelt is felvehetünk. Azonos összeg esetén az dönti el, hogy melyik kedvezőbb számunkra. Ezt legpontosabban a THM fejezi ki.

Okosan a hitelekéről - MEGOLDÁSOK

THM: teljes hiteldíj mutató. Ténylegesen megmutatja, hogy mennyibe kerül a hitel. (%-ban, kamat, egyéb díjak, kezelési költség stb.)

Kezes: Az adós helyett vállal kötelezettséget a hitel visszafizetéséért. Szükséges lehet a hitelhez.

Jelzáloghitel: leggyakrabban a lakásvásárlásnál, felújításnál, építésnél fordul elő. A nagy összegű kölcsön miatt a bank úgynevezett fedezetet kér, ez általában maga az ingatlan. Ez a biztosíték.

Önerő: van, hogy a hitelkonstrukció saját pénzt is feltételez. Ilyenkor nem lehet a teljes vételárat a hitelből fizetni.

3. FELADAT: HITELFAJTÁK

Varga	Folyószámlahitel Hitelkártya	20 - 500 ezer Ft 50 ezer - 1 millió Ft	néhány hét - hónap pár nap - 3 év
Kovács	Gépjárműhitel (Személyi hitel)	500 ezer - 20 millió Ft 100 ezer - 5 millió Ft	1-7 év 1 - 6 év)
Szabó	Áruhitel Folyószámlahitel	20 ezer - 1 millió Ft 20 - 500 ezer Ft	1- 2 év néhány hét - hónap
Molnár	Diákhitel	havi max. 70 ezer Ft	félévente megújítandó
Juhász	Lakáshitel	1 - 40 millió Ft	1- 30 év
Tóth	Vállalkozói hitel		

Okosan a hitelekéről - MEGOLDÁSOK

4. FELADAT: MIBE KERÜL EZ NEKEM?

a) Számold ki mennyit fogsz fizetni összesen a 2 év alatt!

1 havi részlet 3 711 Ft

24 havi részlet 89 064 Ft

Számold ki mennyivel fizetsz többet a mosógép eredeti áránál!

$89\,064\text{ Ft} - 63\,690\text{ Ft} = 25\,374\text{ Ft}$

b) Számold ki mennyit fogsz fizetni összesen, ha az 1 éves futamidőt választod!

1 havi részlet 6 216 Ft

12 havi részlet 74 592 Ft

Számold ki mennyivel fizetsz többet a mosógép eredeti áránál!

$74\,592\text{ Ft} - 63\,690\text{ Ft} = 10\,902\text{ Ft}$

Rövidebb futamidő választása esetén magasabb a törlesztőrészlet, de a törlesztőrészletek összege, vagyis a ténylegesen fizetett összeg alacsonyabb, mint a másik esetben.

5. FELADAT: SPÓROLÁS VAGY HITEL

Többféle megoldás jó lehet az érvektől függően. Amire hitelt lehet célszerű felvenni (megfelelő mérlegelés után): a lakásvásárlás, lakás szigetelés, fagyizó nyitása, hűtőszekrény és esetleg az autó vásárlása. Érdemes hangsúlyozni, hogy megtakarításra szükség van, ami nemcsak váratlan kiadásokra, hanem konkrét célokra, pl. nyaralásra is fordítható.

- a legújabb plazmatévé az 5 éve vett helyett
- nyaralás a Kanári szigeteken
- hűtőszekrény az elromlott helyett
- lakásvásárlás
- autóvásárlás, a 22 éves autó helyett
- mosogatógépvásárlás
- a nagymamától örökölt mosógép kicserélése
- légkondicionáló vásárlása és beszerelése a tetőtéri szobákba
- a ház külső vakolása és szigetelése
- saját fagyizó nyitása

Táblakép - PÉLDÁUL: (természetesen a táblaképek különbözhetnek érveléstől függően)

SPÓROLÁS	HITEL
tévé	hűtő
nyaralás	lakásvásárlás
mosogatógép	autó
mosógép	felújítás
légkondicionáló	fagyizó

6. FELADAT: SZÓKERESŐ

B	A	D	Ó	S	O	T	H	M	Z
T	I	G	K	G	A	L	T	E	K
É	J	O	J	K	E	B	H	R	H
S	E	S	E	R	E	Ü	I	A	Ü
T	Ö	R	L	E	S	Z	T	É	S
G	N	E	Z	W	Z	Í	E	J	I
A	E	L	Á	K	C	S	L	S	O
R	R	Y	L	B	A	D	G	Z	T
L	Ö	I	O	V	U	M	Ü	Ú	L
Ú	Ü	B	G	H	O	S	A	R	H
V	J	C	A	K	I	T	K	T	C

ADÓS, KEZES, TÖRLESZTÉS, HITEL, ÖNERŐ, KAMAT, THM, JELZÁLOG

Kedves Pedagógus!

A következő három óra a Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes – Merényi Zsuzsanna – Székely Júlia: Küldetések a pénz világában - Tankönyv a 7-8. évfolyamos tanulók számára (kiadó: Könyvtárellátó Nonprofit Kft.) c. tankönyv és az azonos című munkafüzet 10-12. leckéinek feldolgozására épül. Az órák önmagukban is önálló egészet alkotnak, így lehetőség van egy, kettő vagy három óra megtartására is.

Jó kalandozást a hitelezéssel kapcsolatos küldetések világában!

2018

Küldetésünk a pénz világában:
Tudj többet a hitelfelvételről!

Felső tagozat, 7-8. osztály

Hitelek a családi gazdálkodásban - ÓRATERV

A pedagógus neve	Burger Angéla Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika – életvitel és gyakorlat / Osztályfőnöki / Pénzügyi és gazdasági ismeretek
Osztály	7-8. osztály
Az óra témája	Hitelek a családi gazdálkodásban
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none"> • Tisztázni és tudatosítani, hogy a hitel a gazdasági élet velejárója, melyre szükség van, de tisztában kell lenni a feltételeivel. • Annak megértetése, hogy a hitel lehetőséget teremt egy fontos családi igény kielégítésére, a felelős hitelfelvétellel jobban élhet a család. • Gazdasági és pénzügyi összefüggések algoritmusba rendezése. • Az alternatívákban való gondolkodás, összefüggés keresés, a vitakészség fejlesztése.
Az óra didaktikai feladatai	Új ismeretek közlése, a meglévő ismeretek aktivizálása. A pénzügyi attitűd és készségek formálása (pozitív hozzáállás a pénzügyi tevékenységekhez, ezek beépítése a gyakorlati életbe).
Tantárgyi kapcsolatok	Matematika, Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, Életvitel és gyakorlat, Osztályfőnöki, Etika
Dátum	2018. március

Az óra a Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes – Merényi Zsuzsanna – Székely Júlia: Küldetések a pénz világában Tankönyv a 7-8. évfolyamos tanulók számára; Kiadó: Könyvtárellátó Nonprofit Kft. c. tankönyv (a továbbiakban Tankönyv) 40-42. oldal 10. leckéjének és a Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes – Merényi Zsuzsanna – Székely Júlia: Küldetések a pénz világában Munkafüzet a 7-8. évfolyamos diákok számára; Kiadó: Könyvtárellátó Nonprofit Kft. c. munkafüzet (a továbbiakban Munkafüzet) 34-36. oldal 10. leckéjének használatára épül. A Tankönyv és a Munkafüzet az óraterv megvalósításának feltétele.

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Képregénybe rejtve					
5'	<p>A képregény helyes sorrendjének megállapítása, címválasztás, motiváció.</p> <p>A képregényhez tartozó küldetés ismertetése.</p>	<p>Csoportmunka, egyéni válaszadás.</p>	<p>A képregény helyes sorrendjének megállapítása, címválasztás csoportosan.</p> <p>Megbeszélés.</p> <p>Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.</p>	<p>Négy képregény elem a Tankönyv 40. oldaláról.</p>	<p>A terem berendezése:</p> <p>4 fős asztalok.</p> <p>Tanári tevékenység:</p> <p>A feladat előzetes elhelyezése az asztalokra.</p> <p>A képregény címjavaslatainak felolvasása.</p> <p>A küldetés felolvasása.</p> <p>Küldetésponatok értékelő lapjának kiosztása.</p>
2. feladat: Honnan szerezhethünk pénzt?					
10'	<p>Miként teremtheti elő egy család a lakáscseréhez szükséges hiányzó pénzüsszeget?</p>	<p>Csoportmunka, szerepjáték.</p>	<p>Minden csoportnak egy családtag ötletét kell képviselni, kiválasztani a mellette, ellene szóló érveket, szerepjátékban előadni.</p> <p>Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.</p>	<p>Munkafüzet 35. oldal</p> <p>1.a feladat megoldása egy-egy szereplővel, ötletekkel, érvekkel és ellenérvekkel.</p>	<p>Tanári tevékenység:</p> <p>Minden csoportnak egy családtag /szereplő nevének kiosztása.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
3. feladat: Megtakarítás vagy hitelfelvétel?					
5'	Képek elhelyezése folyamatábrában, az ábra értelmezése: a halasztott vásárlás és az előrehozott vásárlás közti különbség tisztázása.	Csoportos megbeszélés, egyéni beszámoló.	Csoportos megbeszélés arról, hogy a kapott kép hol helyezhető el a folyamatban. A csoport egyik tagja ezután a képet elhelyezi az ábrában. A folyamat rövid bemutatása a táblánál (önként vállalkozó diák vagy a tanár részéről). Az elért kápe vezetése a küldetés lapon.	A Tankönyv 41. oldalán lévő folyamatábra értelmezése. Az ábra 6 db képe véletlenszerűen kiosztva a csoportoknak; a táblára vagy kartonra előre felrajzolva a folyamatábra nyilai és feliratait.	Tanári tevékenység: Vezeti a folyamatábra elemzését és ennek képi kifejezését a táblánál. A feladat értelmezésének segítése.
4. feladat: Lakossági hiteltípusok					
5'	A magánszemélyek számára kínált hiteltípusok megismerése.	Csoportos feladatmegoldás.	Egy csoport a Bank, amely kifüggeszti hitelkonstrukcióit a táblára. A többi csoport képkártyákat kap, és a bankosok segítségével találja meg a neki megfelelő hiteltípust. Az elért kápe vezetése a küldetés lapon.	A Tankönyv 42. oldalán lévő képes ábra kirakása, értelmezése. A hiteltípusok feliratait egy csoportnak, 5 db kép véletlenszerűen kiosztva a többi csoportnak.	Tanári tevékenység: Feliratok, képek kiosztása a csoportoknak. A feladat értelmezése, táblai munka.

Hitelek a családi gazdálkodásban - ÓRATERV

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
5. feladat: Ismerőstől vagy banktól?					
5'	Vita arról, hogy ismerőstől, vagy banktól jobb-e kölcsönt kérni.	Csoportmunka, egyéni érvelés.	A csoportok érveket gyűjtenek, majd választanak egy-egy szószólót a bank és az ismerősök csoportjába. Hangos érvelés a vélemények mellett. Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.	A Tankönyv 41. oldal 3. feladatának megoldása. Az érveléshez segítő gondolatok nyújtása igény szerint.	Két szemben álló csoport kialakítása a terem közepén. Tanári tevékenység: A vita levezetése, az idő betartatása.
6. feladat: Kalkulálj a lakástakarékkal!					
8'	Lakástakarék kalkulátor használata az interneten.	Csoportmunka, egyéni válaszadás.	A lakástakarék pénztári megtakarítással felvehető hitel kalkulációja. Táblázat kitöltése. Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.	A Munka-füzet 36. oldal 1.c feladatának megoldása. Laptop, internet-elérhetőség biztosítása.	Tanári tevékenység: A feladat értelmezése, a táblázat kitöltött adatainak összegzése.
7. feladat: Igaz-e a mondás? (extra feladat)					
5'	A „Kölcsön kölcsönnel nem törleszhető.” mondat értelmezése.	Frontális megbeszélés.	A közmondás értelmezése. Tanulói vélemények megfogalmazása arról, hogy egyet-értenek-e a gondolattal.	A Munka-füzet 36. oldal Extra feladatának megoldása.	Tanári közlés, a véleményalkotás koordinálása.
2'	A küldetésponatok összesítése, értékelés.				

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem csoportmunkához rendezzük be! A lehetőleg 4 fős asztalok és székek legyenek úgy elhelyezve, hogy a diákok tudjanak egymással beszélni, illetve jól lássák a tanárt és a táblát! Minden asztalon legyen íróeszköz és néhány papírlap, 1 db laptop!

Az 5. feladatnál közösen legyen elég hely két, egymással szemben álló csoport vitájához!

A csoportbeosztásról előzetesen gondoskodjunk!

A tanári asztalra a feladatok sorrendjében az alábbi kellékeket készítsük elő:

- Küldetésponthoz gyűjtéséhez csoportonként 1 db értékelőlap.
- Az 1. feladathoz (Képregény) csoportonként 4-4 képregény elem a TK. 40. oldaláról.
- A 2. feladathoz (Honnan szerezhethetünk pénzt?) a Munkafüzet 35. oldalán lévő feladatot használjuk, de minden csoport csak a saját szereplőjére vonatkozóan oldja meg a feladatot.
- A 3. feladathoz (Megtakarítás vagy hitelfelvétel?) a TK. 41. oldalán levő ábrát használjuk.
 - 6 db kép,
 - a képek felrakásához mágnes, gyurmaragasztó vagy egyéb ragasztóanyag,
 - előre kirajzolt folyamatábra a táblán vagy kartonon, amelyet látható helyre rögzítünk.
- A 4. feladathoz (Lakossági hiteltípusok) a TK. 42. oldalán lévő ábrát használjuk.
 - A hiteltípusok feliratait olvasható méretben a táblára, vagy kartonra rögzíthetően a fenti módon.
 - 5 db kép
- Az 5. feladathoz (Ismerőstől, vagy banktól?) egy lapon segítő gondolatok az érveléshez – amennyiben igénylik.
- A 6. feladathoz (Kalkulálj a lakástakarékkal!) a Munkafüzet 36. oldal 1.c) feladatot használjuk. Csoportonként egy laptop és internet elérhetőség szükséges.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokféle tartanak hasonló órákat.

Mondjuk el, hogy egy játékos küldetésre hívjuk meg a tanulókat, melynek sikeres teljesítésével sok új ismeretre tehetnek szert, és segíthetnek egy képzeletbeli családnak élethelyzeteik megoldásában. Minden feladat sikeres teljesítésével küldetésponthoz (kp) szerezhethetnek, melyet csoportonként egy-egy értékelőlapon gyűjthetnek. A küldetés teljesítéséért eredményességi fokozatokat szerezhethetnek.

A gyerekek felkészültségének és munkatempójának megfelelően minimum az 1-4. feladatot javasoljuk megoldani, majd a hatodikot, a továbbiakat pedig az idő függvényében.

1. FELADAT: MI JUT ESZEDBE A KÉPRŐL? - Tervezett időkeret: 5 perc

A Tankönyv 40. oldalán található 4 képet másoljuk ki és összekevert sorrendben osszuk ki a csoportoknak! (Alternatív megoldás a képek kivetítése.) A választható képcímeket is kivetíthetjük, vagy felírhatjuk a táblára.

Miről szól a képregény? Rendezzék sorba és válasszatok címet a történetnek!

Az alábbi lehetőségek közül választhatok:

- a) Hurrá, nyaralunk!
- b) Lakáscsere a Molnár családnál
- c) Rejtélyes kincskeresés

A helyes sorrendért 4 kp, a b) válasz megjelöléséért 1 kp, összesen 5 kp szereshető. Az ellenőrzéshez a helyes sorrend kivetíthető, táblán aláhúzható.

A helyes sorrend és címválasztást követően olvassuk el, vagy olvastassuk föl egy tanulóval a Tankönyv 40. oldalán lévő „Jó lenne egy saját szoba” kerettörténetet!

Mondjuk el, hogy ehhez a történethez kötődik a küldetésünk: Segítsünk a Molnár családnak a lakáscserében!

2. FELADAT: HONNAN SZEREZHETÜNK PÉNZT? - Tervezett időkeret: 10 perc

Mondjuk el, hogy Molnárékon kívül mások is kerülhetnek olyan helyzetbe, amikor valamilyen beruházásra, nagyobb értékű vásárlásra nincs elég pénzük, nem elegendő a meglévő megtakarításuk. Bárki kerülhet pénzzavarba.

A feladat abban segít: miként teremtheti elő egy család a lakáscseréhez szükséges hiányzó pénzüsszeget?

A feladat a Munkafüzet 35. oldal 1.a feladatának megoldása, de úgy, hogy minden csoport csak egy szereplőt kap (ha ötnél kevesebb a csoportok száma, akkor egy csoport több szereplőt is kaphat.) Osszuk ki a szereplőket a csoportok között!

Feladat: Elemezzék a Molnár család pénzszerzési ötleteit, érveljete ellene és mellette, adjátok elő!

Csoportos megbeszélés, ötletek, érvek, szerepjáték. Minden csoportnak egy szereplő ötletét kell képviselnie, kiválasztani a mellette és ellene szóló érveket.

A csoportonként két helyes válasz megjelöléséért 5-5 kp, összesen 10 kp szereshető.

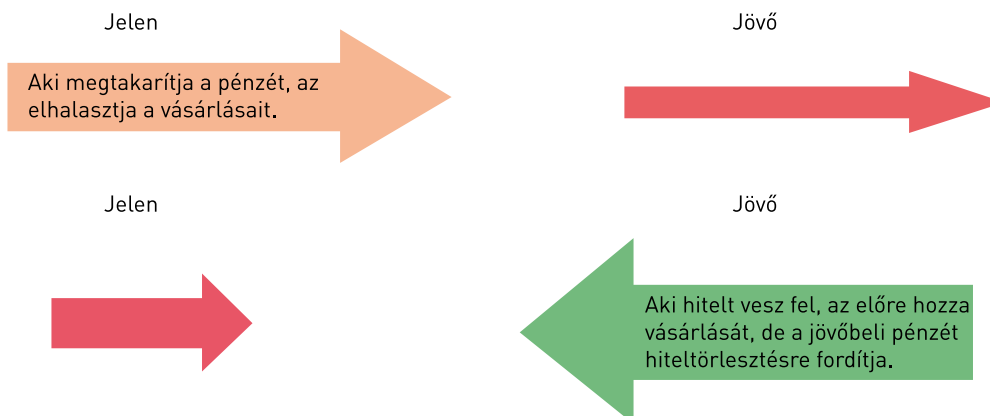
3. FELADAT: MEGTAKARÍTÁS VAGY HITELFELVÉTEL? - Tervezett időkeret: 5 perc

Folyamatábra összeállítása a megtakarítás és hitelfelvétel különbségéről. Az ábra elemzése során tisztázzuk, hogy mi a különbség a megtakarítással elérhető halasztott vásárlás, és a hitellel elérhető előrehozott vásárlás között.

A feladathoz a Tankönyv 41. oldalán lévő folyamatábrát használjuk. A táblára, vagy kartonra csak a jelen, jövő feliratok és a nyilak kerüljenek fel előre.

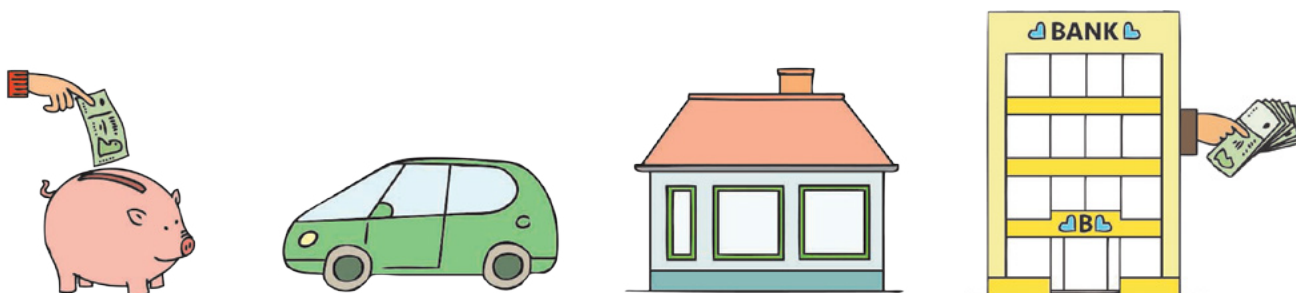
A folyamatábra táblaképe:

Táblakép a folyamatábrával a feladat kezdetén:

Táblakép a folyamatábrával a feladat megoldása után:
Lásd a tankönyv 41. oldal képes ábrája

A 6 db képet (malacpersely, 2 db autó, 2 db ház, bank) a tanár a csoportokhoz viszi és mindenki húz egyet. (Ha kevesebb csoport van, akkor valaki több képet is kaphat.)

Az ábra applikációs elemei az óraterv mellékletében található meg.

Feladat: Nézzétek meg a képeket és találjátok meg a helyét az ábrában! A folyamatábra helyes kirakását követően kérdezzük meg:

Feladat: Van-e vállalkozó, aki összefoglalná a folyamatot? (Ha nincs önként vállalkozó, akkor a tanár vezetésével frontális megbeszélés tartható.)

A csoportonkénti helyes képfelrakásért 5 kp szerezhető.

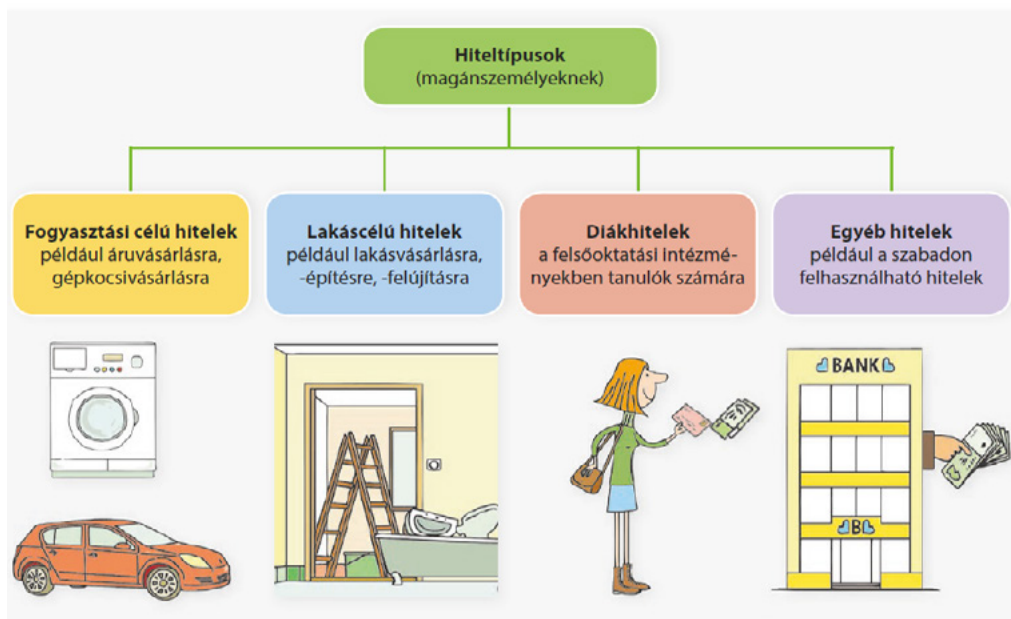
4. FELADAT: LAKOSSÁGI HITELTÍPUSOK - Tervezett időkeret: 5 perc

Fontos annak tisztázása és tudatosítása, hogy a hitel a gazdasági élet velejárója, melyre szükség van, de tisztában kell lenni a feltételeivel.

Feladat: Ismeritek-e, hogy milyen hitelek kínálnak a pénzintézetek a lakosságnak?

Egy csoportot felkérünk a Bank szerepére, akik kifüggesztik a hiteltípusokat (Fogyasztási célú hitelek, Lakáscélú hitelek, Diákhitelek, Egyéb hitelek) a táblára. A többi csoport képkártyákat kap (mosógép, autó, lakásfelújítás, egyetemista tandíj fizetése, szabad felhasználású kölcsön a banktól) különféle vásárlások, szolgáltatások elérésének jelzésére, és a bankosok segítségével meg kell találniuk a megfelelő hiteltípust. Oda helyezik fel kártyáikat. A Tankönyv 42. oldalán található összefoglaló képes ábrát használjuk a feladathoz.

Táblakép a feladat végén:

Ha több képet szeretnénk használni, kereshetünk még képeket: pl. fogyasztási célú hitelekhez hűtőgép, televízió, laptop; lakáscélú hitelekhez házépítés.

A csoportonkénti helyes képkártya elhelyezéséért 5 kp. szereshető. A bankos csoport a többiek eligazításáért kaphatja az 5 kp-t.

Az ábra applikációs elemei az óraterv mellékletében található meg.

5. FELADAT: ISMERŐSTŐL VAGY BANKTÓL? - Tervezett időkeret: 5 perc

A Molnár család fontolóra veszi, hogy ismerősöktől, vagy pénzüintézettől jusson-e a hiányzó pénzhez.

A Tankönyv 41. oldal 3. feladatára keressük a választ.

Feladat: Gondoljátok végig, mi a jobb: ha ismerősöktől, vagy ha banktól kér valaki pénzt kölcsön! Vegyétek számba mindkét esetben az előnyöket és a hátrányokat!

Csoportonként legalább két „előnyös” és két „hátrányos” indokot várunk.

A csoportok érveket gyűjtenek, majd választanak egy-egy szószólót a bank és az ismerősök csoportjába. Vita, hangos érvelés a vélemények mellett.

Lehet érveket gyűjteni önállóan, 20 kp megszerzésével (indokonként 5 kp), és lehet segítő gondolatokat kérni az érveléshez, de akkor már csak 10 kp szereshető összesen.

Segítő gondolatok az érveléshez:

- a hitelbírálat hosszadalmas, költsége van
- hitelkamat, kezelési költség járul hozzá
- a pénzhez jutás gyorsabb, mint banki hitel esetén
- az ismerősök nem kérnek kamatot, vagy kedvezőbbet, mint a bank
- átmeneti pénzhiány (nem használhatja a pénzét) anyagi veszteség (kamat elmaradása), kellemetlenség a kölcsönadónak
- elköteleződés

6. FELADAT: KALKULÁLJ A LAKÁSTAKARÉKKAL! - Tervezett időkeret: 8 perc

Mondjuk el, hogy az interneten sok hasznos információt lehet gyűjteni a pénzszerzésről és a lakásvásárlásról.

A feladathoz a Munkafüzet 36. oldal 1.c) feladatát használjuk.

Csoportonként egy laptopra és internet-elérhetőségre van szükség a feladat megoldásához.

Feladat: Keress az internet segítségével egy lakástakarék-kalkulátort, és válaszolj a kérdésekre! Molnárék havi 20 000 Ft-ot tudnak megtakarítani, és a legrövidebb – 46 hónapos- takarékoságot vállalják.

A megoldáshoz a legcélszerűbb a <https://www.otpbank.hu/lakastakarek/kalkulatorok> keresése.

A táblázat hiányzó adatainak kitöltésével csoportonkénti 14 kp szerezhető, minden helyes adat 2 kp-t ér.

Amennyiben a gyerekek nagyon ügyesek és gyorsak voltak a feladatmegoldásokkal, és esetlegesen marad még idő, az alábbi feladatot ajánljuk még.

7. FELADAT: SZERINTE IGAZ-E A MONDÁS? (extra feladat) - Tervezett időkeret: 5 perc

Munkafüzet 36. oldal extra feladat: „Kölcsön kölcsönnel nem törleszhető.”

Frontális megbeszélés, véleménynyilvánítás.

A gyerekek egyéni véleménye mellett fogalmazódjon meg, hogy ha egy hitelt csak úgy tud valaki törleszteni, hogy felvesz még egy hitelt, akkor tartósan eladósodik.

Az alternatív feladattal, az önálló vélemény-alkotással 10 kp szerezhető.

Az óra zárásaként a tanulók számolják össze elért küldetéspontjaikat. Új ismereteikkel körültekintőbben tudnak segíteni a Molnár családnak a hitelfelvétellel kapcsolatos mérlegelésben.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Összesen:
Kp	5	10	5	5	20	14	59

Az elért eredményeik alapján arany, ezüst, vagy bronz fokozatot szerezhettek a pénz világában tett küldetések teljesítésével.

Arany fokozat: 59 - 48 kp

Ezüst fokozat: 47 - 39 kp

Bronz fokozat: 38 - 0 kp

A gyerekek felkészültségének és munkatempójának megfelelően minimum az 1-4. feladatot javasoljuk megoldani, majd a hatodikot, a továbbiakat (5. és 7. feladat) pedig az idő függvényében.

Amennyiben az extra feladatra is jutott idő:

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Összesen:
Kp	5	10	5	5	20	14	10	69

Arany fokozat: 69 - 56 kp

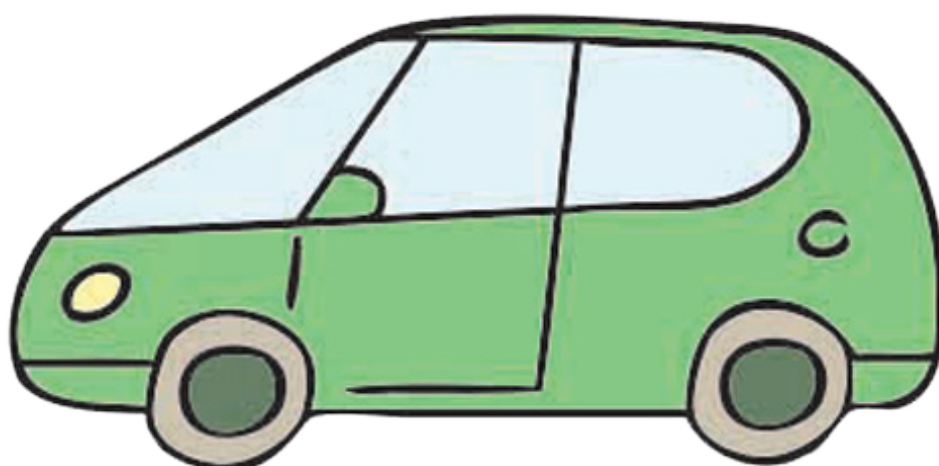
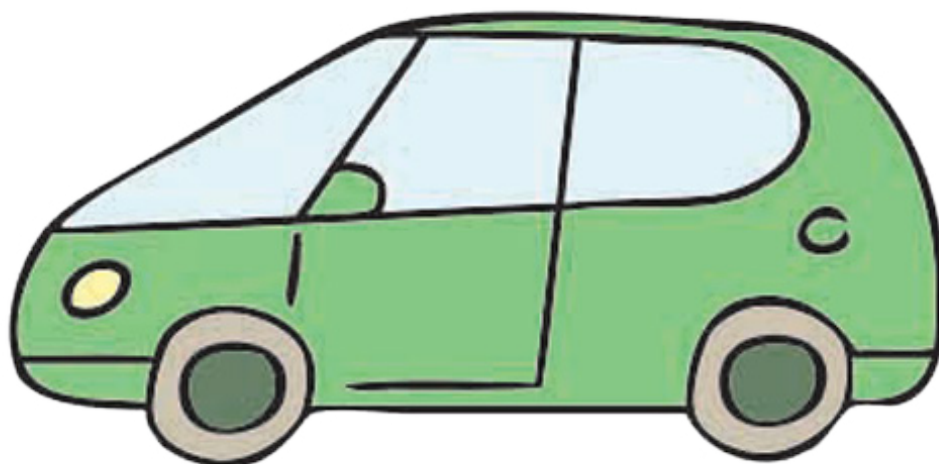
Ezüst fokozat: 55 - 45 kp

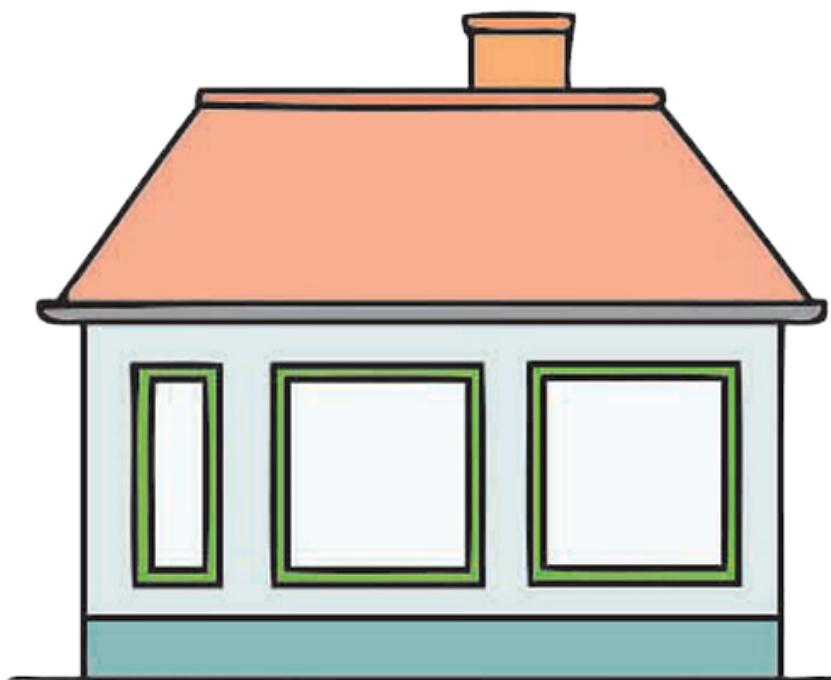
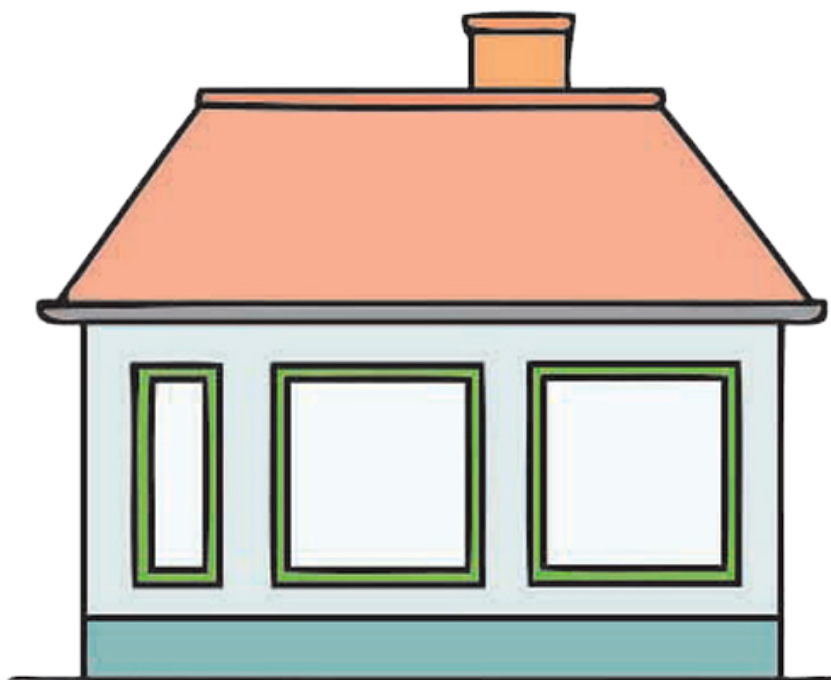
Bronz fokozat: 44 - 0 kp

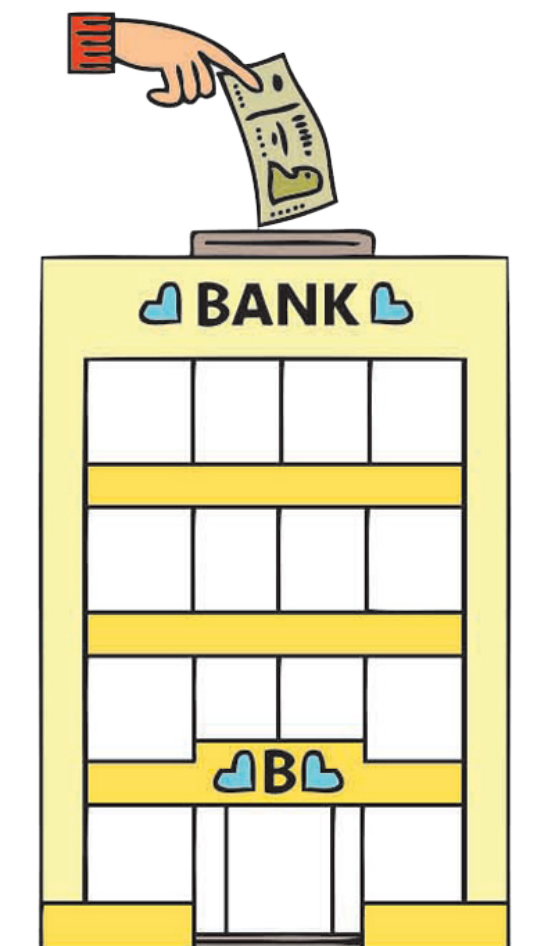
GRATULÁLUNK HOZZÁ!

3. FELADAT (KÉPEK A FOLYAMATÁBRÁHOZ)

4. FELADAT (FELIRATOK)

Hitel típusok
(magánszemélyek)

**Fogyasztási célú
hitelek**
például áruvásárlásra,
gépkocsivásárlásra

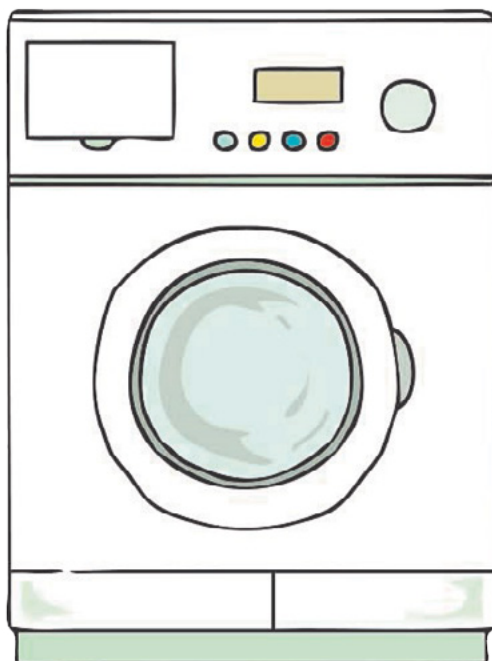
Lakás célú hitelek
például
lakásvásárlásra,
-építésre, -felújításra

Diákhitel a felsőoktatási intéz- ményekben tanulók számára

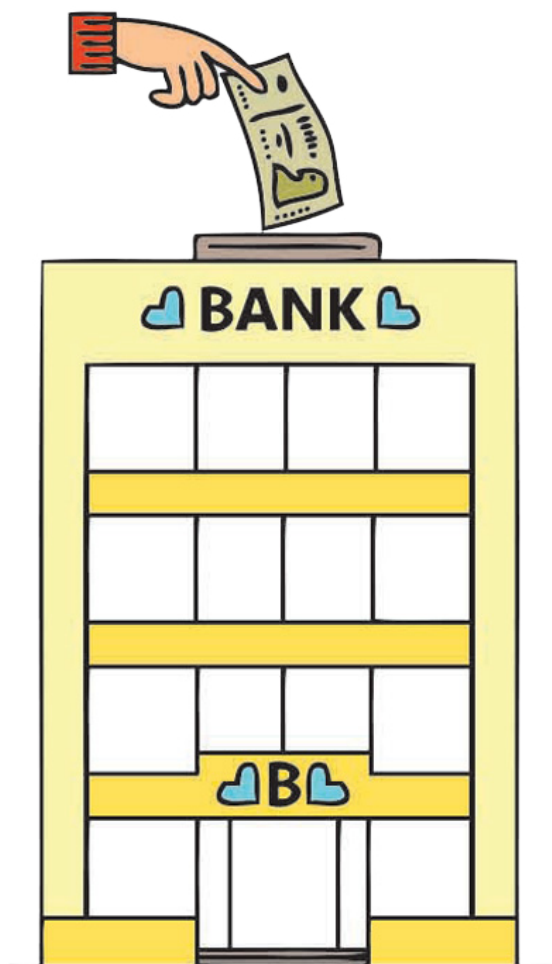
Egyéb hitelek

például a szabadon
felhasználható hitelek

4. FELADAT (KÉPEK A FOLYAMATÁBRÁHOZ)

Küldetésünk a pénz világában: Tudj többet a hitelfelvételről!

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Összesen:
Elérhető kp	5	10	5	5	20	14	59
Elért Kp							

Az elért eredményeitek alapján arany, ezüst, vagy bronz fokozatot szerezhettek a pénz világában tett küldetéseitek teljesítésével.

Arany fokozat: 59 - 48 kp

Ezüst fokozat: 47 - 39 kp

Bronz fokozat: 38 - 0 kp

Amennyiben az Extra feladat is megoldásra került:

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Összesen:
Elérhető kp	5	10	5	5	20	14	10	69
Elért Kp								

Arany fokozat: 69 - 56 kp

Ezüst fokozat: 55 - 45 kp

Bronz fokozat: 44 - 0 kp

GRATULÁLUNK HOZZÁ!

2018

Küldetésünk a pénz világában:
Tudj többet a hitelszerződésekről!

Felső tagozat, 7-8. osztály

A hitelszerződés feltételei - ÓRATERV

A pedagógus neve	Burger Angéla Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika – életvitel és gyakorlat / Osztályfőnöki / Pénzügyi és gazdasági ismeretek
Osztály	7-8. osztály
Az óra témája	A hitelszerződés feltételei
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none"> • A hitelfelvétel feltételeinek, a hitellel kapcsolatos kockázatokra vonatkozó ismereteknek a bővítése. • Annak hangsúlyozása, hogy a hitelezés és a hitelfelvétel egyaránt kockázatos tevékenység. • A kockázatcsökkentés lehetőségeinek megláttatása. • Az alternatívákban való gondolkodás, összefüggés keresés, a vitakészség fejlesztése.
Az óra didaktikai feladatai	Új ismeretek közlése, a meglévő ismeretek aktivizálása. A pénzügyi attitűd és készségek formálása (pozitív hozzáállás a pénzügyi tevékenységekhez, ezek beépítése a gyakorlati életbe).
Tantárgyi kapcsolatok	Matematika, Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, Életvitel és gyakorlat, Osztályfőnöki, Etika
Dátum	2018. március

Az óra a Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes – Merényi Zsuzsanna – Székely Júlia: Küldetések a pénz világában Tankönyv a 7-8. évfolyamos tanulók számára; Kiadó: Könyvtárellátó Nonprofit Kft. c. tankönyv (a továbbiakban Tankönyv) 43-45. oldal 11. leckéjének és a Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes – Merényi Zsuzsanna – Székely Júlia: Küldetések a pénz világában Munkafüzet a 7-8. évfolyamos diákok számára; Kiadó: Könyvtárellátó Nonprofit Kft. c. munkafüzet (a továbbiakban Munkafüzet) 37-40. oldal 11. leckéjének használatára épül. A Tankönyv és a Munkafüzet az óraterv megvalósításának feltétele.

A hitelszerződés feltételei - ÓRATERV

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Hitelvita					
5'	<p>A képregény megtekintése, motiváció.</p> <p>A képregényhez tartozó történetek és küldetés ismertetése.</p>	Frontális munka.	Közös megbeszélés.	<p>Képregény kockái a Tankönyv 43. oldaláról.</p> <p>A küldetés történetei a Tankönyv 43-44. oldaláról.</p>	<p>A terem berendezése: 4 fős asztalok. Középen hagyjunk helyet egy mozgásos, csoportos feladat megoldásához!</p> <p>Minden asztalon toll, papír.</p> <p>Tanári tevékenység: A küldetés ismertetése, küldetésponatok értékelőlapjának kiosztása.</p>
2. feladat: A változások tervezése					
8'	A család életének tervezhető változásai, melyek befolyásolhatják a hitel visszafizetését.	Csoportmunka, egyéni beszámoló.	<p>Csoportos megbeszélés és beszámoló arról, hogy milyen kedvező és kedvezőtlen változások következhetnek be 10 év alatt a Molnár családban.</p> <p>Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.</p>	<p>A Tankönyv 43. oldal 1. feladatának megoldása.</p> <p>Toll, papír a változások lejegyzéséhez.</p>	<p>Tanári tevékenység: A feladat értelmezésének segítése.</p> <p>A csoportok beszámolóinak irányítása.</p>
3. feladat: Hitel Kisokos					
10'	A hitelfelvétel során leggyakrabban előforduló fogalmak tisztázása.	Csoportonként 4 fő, összesen 16 tanuló munkája a „bankváróban”.	<p>Keresem a párom játék: a fogalmak és meghatározásaik egymásra találása.</p> <p>Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.</p>	<p>8 db fogalom, 8 db meghatározás kártyája.</p>	<p>Tanári tevékenység: A feladat értelmezésének segítése.</p> <p>A „bankváró” felügyelete. A párba rendezést követően a fogalmak közös értelmezése.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
4. feladat: Kockázatok és csökkentésük					
5'	<p>Annak igazolása, hogy a hitelezés és a hitelfelvétel egyaránt kockázatos.</p> <p>A hitelnyújtás és hitelfelvétel kockázatainak csökkentési lehetőségei.</p>	Csoportos feladatmegoldás.	<p>Összefoglaló táblázat jellemzőinek elhelyezése táblán, vagy tablón.</p> <p>Az elért kápevezetése a küldetéslapon.</p>	<p>A Tankönyv 45. oldalán lévő táblázat értelmezése. Létszámnak megfelelően 1-2 jellemző leírás véletlenszerűen kiosztva a csoportoknak.</p>	<p>Tanári tevékenység:</p> <p>A feladat értelmezése, táblai munka segítése.</p>
5. feladat: Keresem a bankom!					
10'	Összehasonlító ajánlatok értékelése.	Csoportos feladatmegoldás.	<p>Különböző bankok ajánlatainak összehasonlítása adott szempontok alapján.</p> <p>Az elért kápevezetése a küldetéslapon.</p>	<p>A Munkafüzet 38-39. oldal 1. feladata.</p> <p>Banki ajánlatok a feladatleírással.</p>	<p>Tanári tevékenység:</p> <p>A feladat értelmezése, a táblázat kitöltött adatainak összegzése.</p>
6. feladat: Egy hitelszerződés rejtelmei					
5'	Egy hitelszerződés tartalmának megismerése.	Csoportos feladatmegoldás.	<p>A csoportok egy szófelhőből választhatják ki a hitelszerződés általuk vélelmezett tartalmát.</p> <p>Az elért kápevezetése a küldetéslapon.</p>	<p>Színes szófelhő a hitelszerződés tartalmi elemeiből.</p>	<p>Tanári tevékenység:</p> <p>A feladat értelmezése, a hitelszerződés tartalmának összegzése.</p>
2'	A küldetésponatok összesítése, értékelés.				

A hitelszerződés feltételei - TANÁRI ÚTMUTATÓ

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem csoportmunkához rendezzük be! A lehetőleg 4 fős asztalok és székek legyenek úgy elhelyezve, hogy a diákok tudjanak egymással beszélni, illetve jól lássák a tanárt és a táblát! Egy feladat esetében szükség lesz a terem közepén szabad mozgást biztosító helyre. Minden asztalon legyen íróeszköz és néhány papírlap!

A csoportbeosztásról előzetesen gondoskodjunk!

A tanári asztalra a feladatok sorrendjében az alábbi kellékeket készítsük elő:

Küldetésponthoz gyűjtéséhez értékelő lap csoportonként 1 db.

- Az 1. feladathoz (Hitelvita) csoportonként a képregény a Tankönyv 43. oldaláról, vagy számítógépre előkészítve a kivetítéshez.
- A 2. feladathoz (A változások tervezése) a Tankönyv 43. oldalán lévő 1. feladatot használjuk.
- A 3. feladathoz (Hitel Kisokos) nyolc fogalmat és nyolc meghatározást tartalmazó kártya.
- A 4. feladathoz (Csökkenthető kockázatok) a Tankönyv 45. oldalán lévő táblázatot használjuk.
 - A főcímek feliratait olvasható méretben a táblára, vagy kartonra rögzíthetők.
 - 9 db jellemző mondat, darabonként feltűzhetően.
 - A képek felrakásához mágnes, gyurmaragasztó vagy egyéb ragasztóanyag.
- Az 5. feladathoz (Keresem a bankom!) a Munkafüzet 38-39. oldal 1.a-e) feladatot használjuk.
- A 6. feladathoz (Egy hitelszerződés rejtelmek) csoportonként 1-1 szófelhő kép.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzügyvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak hasonló órákat.

Mondjuk el, hogy az előző órán elkezdett hitelfelvétel témakör ismereteit bővítjük!

Mondjuk el, hogy folytatjuk a játékos küldetésünket a pénz világában, melynek sikeres teljesítésével sok új ismeretre tehetnek szert, és továbbra is segíthetnek egy képzeletbeli családnak élethelyzeteik megoldásában! Minden feladat sikeres megoldásával küldetésponthoz (kp) szerezhetnek, melyet csoportonként egy-egy értékelőlapon gyűjthetnek. Ezt osszuk is ki az óra elején!

1. FELADAT: HITELVITA - Tervezett időkeret: 5 perc

Feladat: A képregény megtekintése (Tankönyv 43. oldal.).

Elsőként értelmezzék a tanulók a képregényt a saját gondolataikkal, majd ismertessük a hozzá tartozó Hitelvita című történetet és küldetést a Tankönyv 43-44. oldaláról.

Mondjuk el, hogy ehhez a történethez kötődik a küldetésünk: Segítsünk a Molnár családnak a hitelfelvétel feltételeinek megismerésében és a mérlegelésben!

Megkérdezhetjük, történt-e már valakivel hasonló költözés.

A hitelszerződés feltételei - TANÁRI ÚTMUTATÓ

2. FELADAT: A VÁLTOZÁSOK TERVEZÉSE - Tervezett időkeret: 8 perc

Feladat: Csoportos megbeszélés és beszámoló arról, hogy milyen kedvező és kedvezőtlen változások következhetnek be 10 év alatt a Molnár családban, amelyek befolyásolhatják a hitel visszafizetését.

A feladathoz a Tankönyv 43. oldal 1. feladatát használjuk.

A család életének tervezhető, kedvező változásai között valószínűleg felsorolják:

-továbbtanulás, -kollégiumi költségek, -Juli munkába állásával plusz jövedelem,- házasság.

A váratlan bevételeket is engedjük felsorolni (pl. nyernek a lottón), de hívjuk fel a figyelmet arra, hogy ezekre nem lehet alapozni a hitel-visszafizetést.

A váratlan, kedvezőtlen változásokra, kiadásokra -pl. munkanélküliség, -betegség, -károsítók viszont fel kell készülni.

Minimum hat helyes választ várunk, 6 x 2 kp, összesen kb. 12 kp szerezhető.

3. FELADAT: HITEL KISOKOS - Tervezett időkeret: 10 perc

A feladattal a hitelfelvétel során leggyakrabban előforduló fogalmakat szeretnénk tisztázni.

Feladat: Keresem a párom játék: a fogalmak és meghatározásaik egymásra találása.

Tizenhat tanulót hívunk a „banki váróba” a terem közepére, véletlenszerűen kiosztjuk a nyolc fogalmat és ezek meghatározásait tartalmazó kártyákat. Három percet adunk a párkeresésre. Buzdíthatjuk a gyerekeket az ötletességre a párkeresésben.

Ezt követően közös fogalomértelmezést végzünk a gyakorlati életben is előforduló fogalmak tisztázásához. Esetleg rövid vitát nyithatunk arról, hogy vajon melyik a legfontosabb fogalom.

Fogalmak: hitel, hitelszerződés, adós, teljes hiteldíj mutató, törlesztés, önrész, kezes, jelzálog.

A fogalmakat és magyarázataikat tartalmazó kártyák a mellékletben találhatóak.

Helyes párkötésenként, személyenként 5 kp, négyfős csoportban összesen 20 kp szerezhető.

4. FELADAT: KOCKÁZATOK ÉS CSÖKKENTÉSÜK - Tervezett időkeret: 5 perc

Feladat: Képzeljétek magatokat a bank és a hitelfeltevő helyébe egyaránt! Milyen kockázatoktól tarthat a bank, mitől tarthat a hitelfeltevő?

A hitel kockázatai és a kockázat csökkentésének lehetőségeiről szóló összefoglaló táblázat jellemzőinek elhelyezése táblán, vagy tablón.

A feladathoz a Tankönyv 45. oldalán lévő lényegkiemelő táblázatot használjuk.

A táblázat főcímeit felhelyezzük a táblára, vagy már előre elkészítettük egy tablóra. Kérjük a tanulókat, hogy a létszámtól függően csoportonként kiosztott 2-3 jellemzőt értelemszerűen próbálják a megfelelő helyre tenni, vagyis felismerni a kockázati tényezőket és a csökkentés lehetőségeit.

A feladat megoldása során hangsúlyozzuk, hogy a hitelezés és a hitelfelvétel egyaránt kockázatos, melynek kockázatát csökkenteni lehet az alapos, megfelelő ismeretekkel és alkalmazásukkal.

A csoportokra jutó kb. 2 jellemző helyes elhelyezéséért 10 kp szerezhető.

A hitelszerződés feltételei - TANÁRI ÚTMUTATÓ

5. FELADAT: KERESSEM A BANKOM! - Tervezett időkeret: 10 perc

Mondjuk el, hogy az interneten sok hasznos információt lehet gyűjteni a bankok ajánlatairól. A feladattal gyakorlatias tapasztalatszerzésre, az információk mérlegelésére, összehasonlítására ösztönözzük a tanulókat.

Feladat: Hasonlítsátok össze a különböző bankok hitelajánlatait!

A feladathoz a munkafüzet 38-39. oldal 1. feladatát használjuk.

A feladatot megoldhatják a tanulók a munkafüzet szerint előre kapott ajánlatok értékelésével papír alapon, de alternatív megoldásként csoportonként egy lappal, internet elérhetőséggel online is megoldható a feladat.

Megoldások:

- Negyedik bank ajánlata. Törlesztőrészlet: 29 469 Ft, Összesen visszafizetendő összeg: 3 597 580 Ft (4 kp)
- A többi hitelfeltételt is mérlegelni kell a válaszhoz. A legalacsonyabb havi törlesztőrészlethez 45%-os önerő szükséges. Tehát nem biztos, hogy ez a legkedvezőbb ajánlat. (8 kp)
- Az első és ötödik bank, bár az utóbbinál a kedvezmény feltételekhez kötött. (8 kp)
- A második bank hitele, mert a kamat és ezzel a visszafizetendő összeg háromhavonta változhat. (15 kp)
- Nemfizetés következményei, külön banki biztosíték (A Tankönyv 45. oldal, lap alján lévő összefoglalás átisméltése alapján.) (8 kp)

A csoportonkénti helyes adatok kitöltésével 43 kp szerezhető, a zárójelben szereplő részteljesítésekkel.

6. FELADAT: EGY HITELSZERZŐDÉS REJTELMEI - Tervezett időkeret: 5 perc

A Tankönyv 45. oldalának összefoglalója alapján egy hitelszerződés alábbi tartalmával szeretnénk megismertetni a tanulókat:

- adós és a hitelező megnevezése és adatai, - a kölcsönzött pénz összege és pénzneme, - a visszafizetés ütemezése, - a törlesztés nagysága, - a kamat és egyéb költségek nagysága, - az önerő összege, - a banki biztosítékok, - a nemfizetés következményei.

Feladat:

Válasszátok ki a szófelhőből, milyen adatokat tartalmazhat egy hitelszerződés!

A szófelhőben így szerepel: adósnév, hitelezőnév, adós adatai, hitelező adatai, hitelösszeg, hitelpénznem, visszafizetés ütemezése, törlesztőösszeg, kamat, egyéb költségek, önerő banki biztosítékok, nemfizetés következményei.

A szófelhő megtalálható a mellékletben vagy elkészíthető bármilyen tetszőleges formátumban szófelhő készítő alkalmazással, például a <https://wordart.com/> oldalon.

A helyes megoldások értelmezésénél törekedjünk arra, hogy a tanulók megértsék: a hitelszerződés két fél megállapodása, melynek feltételeivel a hitelgénylőnek is tisztában kell lenni.

Adatonként 2 kp, a 12 helyes tartalom megtalálásáért 24 kp szerezhető.

A hitelszerződés feltételei - TANÁRI ÚTMUTATÓ

Az óra zárásaként a tanulók számolják össze elért küldetéspontjaikat. A Molnár család példáján sok új ismeretet szereztek a hitelfelvétel feltételeinek megismerésében.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Összesen:
Kp	-	12	20	10	43	24	109

Az elért eredményeik alapján arany, ezüst, vagy bronz fokozatot szerezhettek a pénz világában tett küldetések teljesítésével.

Arany fokozat: 109 - 89 kp

Ezüst fokozat: 88 - 70 kp

Bronz fokozat: 69 - 0 kp

GRATULÁLUNK HOZZÁ!

A hitelszerződés feltételei - MELLÉKLETEK

Hitel	Hitelszerződés	Adós	Teljes hiteldíj mutató
Törlesztés	Önrész	Kezes	Jelzálog
<p>A hitelező pénzt ad az adósnak, akinek azt kamattal és egyéb költségekkel együtt kell visszafizetnie.</p>	<p>A felvett hitel visszafizetésének ütemezését tartalmazza havi részletekben, az adós és hitelező adataival, a kölcsönzött pénz összegével és pénznemével, a törlesztés nagyságával, a kamat és egyéb költségek megnevezésével, az önerő összegével, a banki biztosítékokkal és a nem fizetés következményeinek rögzítésével.</p>	<p>Aki a hitelszerződés alapján igénybe veszi a hitelt, vagy egyéb tartozással kapcsolatos fizetési kötelezettsége van.</p>	<p>Rövidítése THM: a hitelfelvétellel kapcsolatos összes költséget fejezi ki a hitel összegéhez viszonyítva, százalékos formában. Megmutatja, hogy mennyibe kerül a hitel és összehasonlíthatóvá teszi a hitel ajánlatokat.</p>
<p>A felvett hitel részletekben történő visszafizetése.</p>	<p>Az adós saját forrása a felvenni tervezett hitelen kívül.</p>	<p>A kezesség a hitelszerződéshez kapcsolódó vállalás. A kezes írásban vállalja, hogyha az adós nem fizet, akkor ő fizet helyette.</p>	<p>A jelzálog a hitelszerződéshez kapcsolódik. Ha az adós nem fizet, akkor a bank a szerződésben rögzített és jelzálogjoggal terhelt dolog (pl.: lakás, autó) tulajdonosa lesz. A bank úgy jut a pénzéhez, hogy értékesíti a dolgot.</p>

A hitelszerződés feltételei - KÜLDETÉSPONTOK GYŰJTŐLAPJA

Küldetésünk a pénz világában: Tudj többet a hitelszerződésekről!

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Összesen:
Elérhető kp	-	12	20	10	43	24	109
Elért Kp							

Az elért eredményeitek alapján arany, ezüst, vagy bronz fokozatot szerezhettek a pénz világában tett küldetéseitek teljesítésével.

Arany fokozat: 89 - 109 kp

Ezüst fokozat: 70 - 88 kp

Bronz fokozat: - 69 kp

GRATULÁLUNK HOZZÁ!

2018

Küldetésünk a pénz világában:
Tudj többet a rendezetlen banki
tartozások következményeiről,
az adósságkezelésről!

Felső tagozat, 7-8. osztály

Mit jelent az adósságkezelés? - ÓRATERV

A nemfizetéshez vezető okok és azok következményei

A pedagógus neve	Burger Angéla Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika – életvitel és gyakorlat / Osztályfőnöki / Pénzügyi és gazdasági ismeretek
Osztály	7-8. osztály

Az óra témája	A nemfizetéshez vezető okok és azok következményei Mit jelent az adósságkezelés?
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• A hitelek családi gazdálkodásban betöltött szerepének tisztázását követően segítse a tanulókat továbbgondolni a rendezetlen banki tartozások következményeit. Fedezzék fel a nemfizetéshez vezető lehetséges okokat.• Értsék meg a hátralék keletkezésének, az ügyfél eladósodásának folyamatát, ismerjék meg az áthidaló megoldásokat.• Gazdasági és pénzügyi összefüggések algoritmusba rendezése.• Az alternatívákban való gondolkodás, összefüggés keresés, a vitakészség fejlesztése.
Az óra didaktikai feladatai	Új ismeretek közlése, a meglévő ismeretek aktivizálása. A pénzügyi attitűd és készségek formálása (pozitív hozzáállás a pénzügyi tevékenységekhez, ezek beépítése a gyakorlati életbe).

Tantárgyi kapcsolatok	Matematika, Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, Életvitel és gyakorlat, Osztályfőnöki, Etika
Dátum	2018. március

Az óra a Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes – Merényi Zsuzsanna – Székely Júlia: Küldetések a pénz világában Tankönyv a 7-8. évfolyamos tanulók számára; Kiadó: Könyvtárellátó Nonprofit Kft. c. tankönyv (a továbbiakban Tankönyv) 46-49. oldal 12. leckéjének és a Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes – Merényi Zsuzsanna – Székely Júlia: Küldetések a pénz világában Munkafüzet a 7-8. évfolyamos diákok számára; Kiadó: Könyvtárellátó Nonprofit Kft. c. munkafüzet (a továbbiakban Munkafüzet) 41-43. oldal 12. leckéjének használatára épül. A Tankönyv és a Munkafüzet az óraterv megvalósításának feltétele.

Mit jelent az adósságkezelés? - ÓRATERV

A nemfizetéshez vezető okok és azok következményei

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Képregény					
4'	A képregény megtekintése, motiváció. A képregényhez tartozó történetek és küldetés ismertetése.	Frontális munka.	Közös megbeszélés.	Képregény kockái a Tankönyv 46. oldaláról.	A terem berendezése: 4 fős asztalok. Tanári tevékenység: A küldetés ismertetése. Küldetésponatok értékelőlapjának kiosztása.
2. feladat: Ha a hiteltörlesztés elmarad					
10'	A nemfizetéshez vezető lehetséges okok összegyűjtése.	Csoportmunka.	Csoportos megbeszélés, kupaktanács a hitelfizetés elmaradásához vezető tényezőkről, az ötletek post-itre gyűjtése, elhelyezése a táblai ábrán. Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.	A Tankönyv 47. oldalán található Rendszerező ábra a táblán vagy tablón, post-it cédulák csoportonként.	Tanári tevékenység: Minden csoportnak post-it kiosztása, a rendszerező ábra táblai elhelyezése, az értékelés során az okok elemzésének segítése.
3. feladat: Az eladósodás folyamata					
5'	Az eladósodás, a rendezetlen banki tartozás következményeinek folyamata.	Csoportos megbeszélés, egyéni beszámoló.	Csoportos megbeszélés a banki tartozás következményeinek sorrendjéről. A kapott rész-elem hol helyezhető el a folyamatban. A rész-elem elhelyezése az egységes folyamatban. Az elért kápe vezetése a küldetéslapon.	A Tankönyv 47. oldalán található folyamatábra, 7 db jellemző mondata véletlenszerűen kiosztva a csoportoknak; a táblára vagy kartonra előre felrajzolva a folyamatábra.	Tanári tevékenység: Az ábra mondatainak kiosztása, a feladat értelmezésének segítése.

Mit jelent az adósságkezelés? - ÓRATERV

A nemfizetéshez vezető okok és azok következményei

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
4. feladat: A kiút - áthidaló megoldások					
8'	A tanulók rávezetése a megoldások megtalálására.	Csoportmunka, egyéni érvelés.	A feladatlapon adósságkezelési javaslatok, megoldások megismerése, előnyeinek, hátrányainak összegyűjtése. Az elért kápe vezetése a küldetés lapon.	A Munkafüzet 43. oldalának feladata, a Tankönyv 48. oldal összegző ábrája.	Tanári tevékenység: Feladatlapon kiosztása, érvelés levezetése. Összegző ábra bemutatása.
5. feladat: Kalkulálj a kalkulátorral!					
8'	Hitelkalkulátor használata az interneten.	Csoportmunka, egyéni válaszadás.	Előbb becslés, majd a hitelkalkulátor segítségével pontos válasz a törlesztőrészlet alakulásáról. Az elért kápe vezetése a küldetés lapon.	A Tankönyv 48. oldal 3-4. feladata, laptop, internet-elérhetőség.	Tanári tevékenység: A feladat értelmezése, a kapott adatok összegzését követően figyelemfelhívás.
6. feladat: Az átlagstatisztika és a konkrét család					
4'	Érdekességek a háztartások megtakarításairól és adósságairól.	Frontális megbeszélés.	Diagram értelmezése. Tanulói vélemények megfogalmazása.	A Tankönyv 49. oldalán lévő diagram.	Tanári közlés, a véleményalkotás koordinálása.
7. feladat: Szégyensapka, szegénykő					
4'	A régi korok adósságkezelési szokásainak megismerése.	Frontális munka.	Közös megbeszélés.	Zöld sapka, a Tankönyv „érdekességek” rovatának tartalma a 47. oldalon.	Tanári tevékenység: A beszélgetés vezetése.
2'	A küldetés pontok összesítése, értékelés.				

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem csoportmunkához rendezzük be! A lehetőleg 4 fős asztalok és székek legyenek úgy elhelyezve, hogy a diákok tudjanak egymással beszélni, illetve jól lássák a tanárt és a táblát! Minden asztalon legyen íróeszköz és néhány papírlap, 1 db laptop!

A csoportbeosztásról előzetesen gondoskodjunk!

A tanári asztalra a feladatok sorrendjében az alábbi kellékeket készítsük elő:

Küldetésponthoz gyűjtéséhez csoportonként 1 db értékelőlap.

- Az 1. feladathoz (Képregény) a Tankönyv 46. oldaláról, vagy kivetítésre előkészítve.
- A 2. feladathoz (Ha a hiteltörlesztés elmarad) a Tankönyv 47. oldalán lévő képes táblázatot használjuk táblára vagy plakátra kirakható méretben. Post-it minden csoportnak.
 - a képes táblázat felrakásához mágnes, gyurmaragasztó vagy egyéb ragasztóanyag.
- A 3. feladathoz (Az eladósodás folyamata) a Tankönyv 47. oldalán levő folyamatábrát használjuk.
 - 7 db szövegcsík, tábláról olvasható méretben,
 - az ábra felrakásához mágnes, gyurmaragasztó vagy egyéb ragasztóanyag,
 - előre kirajzolt folyamatábra a táblán vagy kartonon, amelyet látható helyre rögzítünk.
- A 4. feladathoz (A kiút – áthidaló megoldások) a Munkafüzet 43. oldalán lévő feladatot használjuk.
 - Az adósságkezelési lehetőségek összefoglalásához a Tankönyv 48. oldalán lévő ábrát.
- Az 5. feladathoz (Kalkulálj a hitelkalkulátorral!) a Tankönyv 48. oldal 3-4. feladatot használjuk. Csoportonként egy laptop, internet-elérhetőség szükséges.
- A 6. feladathoz (Az átlagstatisztika és a konkrét család) a Tankönyv 49. oldalán lévő diagramot használjuk.
- A 7. feladathoz (Szégyensapka, szégyenkő) 1 db zöld baseball-sapka, a Tankönyv 47. oldalán lévő érdekesség-rovat szükséges.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzügyvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak hasonló órákat.

Mondjuk el, hogy az óra a Hitel témakörben nyújt újabb értékes információkat!

Továbbra is játékos küldetésre hívjuk meg a tanulókat, melynek sikeres teljesítésével sok új ismeretre tehetnek szert, és segíthetnek egy képzeletbeli családnak élethelyzeteik megoldásában. Minden feladat sikeres megoldásával küldetésponthoz szerezhetnek (kp), melyet csoportonként egy értékelőlapon gyűjthetnek.

A 6. és 7. feladatra valószínűleg csak akkor fog sor kerülni, ha a gyerekek nagyon ügyesek és gyorsak voltak a feladatmegoldásokkal, és esetlegesen marad még idő rá, ezeket kezeljük tartalékfeladatként vagy feladhatók akár házi feladatnak is.

1. FELADAT: KÉPREGÉNY - Tervezett időkeret: 4 perc

Feladat: Bajban a Molnár család. Segítsünk nekik megoldást találni a költségvetési egyensúly helyreállítására!

Elsőként értelmezzék a tanulók a képregényt (Tankönyv 46. oldal) a saját gondolataikkal, majd ismer-tessük és beszéljük meg a hozzá tartozó Kényszerpihenőn a gyár, és Dupla időben című történetet és küldetést a Tankönyv 46-48. oldaláról.

2. FELADAT: HA A HITELTÖRLESZTÉS ELMARAD - Tervezett időkeret: 10 perc

Mondjuk el, hogy a hitelek visszafizetésekor adódhatnak olyan helyzetek, amikor az adós nem képes a szerződésnek megfelelően törleszteni.

Feladat: Milyen okok vezethetnek az adósságtörlesztés elmaradásához?

A nemfizetéshez vezető okokat a Tankönyv 47. oldalán lévő képes rendszerező táblázat alapján szeretnénk, ha összegyűjténe a tanulók:

Minden csoportnak adjunk post-it cédulákat.

A csoportok tartsanak megbeszélést, kupaktanácsot a hitelfizetés elmaradásához vezető tényezőkről, majd az ötleteiket írják post-it-re.

Az ötletgyűjtés befejezését követően helyezzük fel a táblára, vagy takarjuk ki az előzetesen feltett, de letakart ábrát, mely a Tankönyv 47. oldalán lévő képes rendszerező ábra olvasható méretű változata. A tanulók abba az ok-csoportba ragasztják cédulájukat, ahova tartalmilag illik. Ha van olyan ok, amire senki nem gondolt, hívjuk fel rá a figyelmet!

A nemfizetéshez vezető lehetséges okok:

Családi helyzet változása	Az egészségi állapot romlása	A munkahelyi körülmények megváltozása	A természeti katasztrófák	Világgazdasági változások, gazdasági helyzet romlása
<ul style="list-style-type: none">HázasságGyermek születéseElhalálozásVálás 	<ul style="list-style-type: none">BetegségRokkantság 	<ul style="list-style-type: none">MunkanélküliségBércsökkenés 	<ul style="list-style-type: none">Árvíz, tűzvészFöldrengés, orkán 	<ul style="list-style-type: none">Gazdasági válságInflációHáború

Helyes ötletenként 2 kp, összesen kb. 18 kp szerezhető.

3. FELADAT: AZ ELADÓSODÁS FOLYAMATA - Tervezett időkeret: 5 perc

Folyamatábra összeállítása a rendezetlen banki tartozás következményeiről. Az ábra elemzése során tisztázzuk a várható kedvező és kedvezőtlen megoldásokat. A Tankönyv 47. oldalán található ábrát használjuk hozzá. A vonalas vázlatot rajzoljuk fel előre a táblára.

Az összesen 7 db, 1-1 mondatot tartalmazó papírcsíkból (lásd melléklet) mindegyik csoport húz egyet. (Ha kevesebb csoport van, akkor valamelyik csoport több mondatot is kaphat.)

Feladat: Kövessük végig az eladósodás folyamatát és következményeit! Nézzétek meg a mondataitokat és találjátok meg a helyét az ábrában! Mi lehet az első lépéscsők?

A jelentkezők fokozatosan felépítik a folyamatsort.

Minden helyes sorrendbe feltett mondat 5 kp. Amennyiben egy csoportra két mondat is jutott, 10 kp is szerezhető.

4. FELADAT: A KIÚT – ÁTHIDALÓ MEGOLDÁSOK - Tervezett időkeret: 8 perc

Vezessük rá a tanulókat a megoldások megtalálására! A feladattal adósságkezelési javaslatokat, megoldásokat ismerhetnek meg a tanulók, összegyűjthetik előnyeiket, hátrányait. A feladathoz a Munkafüzet 43. oldalán lévő táblázatot használjuk.

Az időgazdálkodás miatt létszámtól függően, csoportonként kb. két adósságkezelési módhoz kérjük az előnyök, hátrányok gyűjtését.

Feladat:

Tekintsétek át az adósságkezelés lehetséges módjait! Töltsétek ki a táblázat megjelölt sorait, írjatok leg-
alább egy-egy előnyt és hátrányt!

Az ellenőrzést végezhetjük kivetítéssel is, vagy csak szóbeli egyeztetéssel.

A helyes megoldások:

ADÓSSÁGKEZELÉS	ELŐNY	HÁTRÁNY
A hitel átütemezése úgy, hogy a futamidő kétszeresére nőjön.	Kisebb lesz a törlesztőrészlet.	Hosszabb ideig köteleződünk el.
Munkahelyen szombati műszak vállalása.	Nő a család jövedelme.	Kevesebb szabadidővel rendelkezünk.
A család garázsának bérbeadása.	Többletbevételt jelent.	A család autója a szabadba kerül, amitől károsodhat.
A jelenlegi hitel lecserélése egy másik hitelle.	A kedvezőbb feltételek kisebb törlesztőrészletet eredményezhetnek.	Lehetnek olyan feltételek az új hitel esetében, amelyek hátrányosabb helyzetbe hoznak.
Hitel kiváltása a barátoktól kapott kölcsönrel.	Lehet, jobb feltételekkel adják a kölcsönt, mint a hitelt a bank.	Elköteleződünk a barátok felé.
A család nyaralójának eladása.	Többletjövedelmet jelent a család részére.	Nem lesz egy állandó hely, ahová nyaralni menjen a család.
Az elhagyható kiadások lefარagása, szigorúbb pénzkezelés a családban.	Csökkennek a család kiadásai, így több pénzt tud megta- karítani, hogy tudja fizetni a törlesztőrészleteket.	Kedvenc szórakozásáról, vagy ételéről kell lemondani a családnak.

Minden helyes válasz megjelöléséért 2 kp. szerezhető, csoportonként összesen 28 kp.

Az adósságkezelési lehetőségek összefoglalásához, rögzítéséhez tekintsük át a Tankönyv 48. oldalán lévő ábrát.

5. FELADAT: KALKULÁLJ A KALKULÁTORRAL! - Tervezett időkeret: 8 perc

Feladat: Gyűjtsetek információt arról, hogy a futamidő megnövelésével hogyan változik a törlesztőrészlet!

Előbb becsüljétek meg, majd a hitelkalkulátor segítségével pontosan számítsátok ki a törlesztőrészlet összegét.

A feladathoz a Tankönyv 48. oldalán lévő 3-4. kérdést használjuk.

Az eredmény a neten talált kalkulátor függvénye. Olyan honlapokat nézhetnek meg a tanulók, mint:

<https://www.bankracio.hu/hitelkalkulator> (Letöltve:2017. november 15.)

<https://apps.mnb.hu/hitkalk/> (Letöltve: 2017. november 15.)

Hívjuk fel a tanulók figyelmét arra, hogy a futamidő megkétszerezésével nem fog felére csökkenni a törlesztőrészlet! Az adósnak elsősorban arra érdemes törekednie, hogy a hitelt az eredeti, a felvételkor megállapított formájában, azokkal a feltételekkel fizesse vissza, hiszen a felkínált új lehetőségek újabb veszélyeket és terheket rejthetnek magukban.

A csoportok a hitelkalkulátor helyes használatáért 10 kp-t szerezhetnek.

6. FELADAT: AZ ÁTLAGSTATISZTIKA ÉS A KONKRÉT CSALÁD - Tervezett időkeret: 4 perc

Feladat: Elemezzük a háztartások megtakarításainak és adósságainak alakulását 2012-2016 között!

Mit mutat az ábra?

A Tankönyv 49. oldalán lévő grafikon elemzése a tanulók könyvében bemutatva.

Feldolgozható a táblázat igaz-hamis állításokkal is, például:

A magyar háztartások összesített adóssága 2012-ről 2016-ra nőtt. (HAMIS)

A magyar háztartások összesített megtakarítása 2012-ről 2016-ra nőtt. (IGAZ)

Egy családnak lehet egyszerre hitele és megtakarítása is. (IGAZ)

Fontos hangsúlyozni, hogy bár a lakosság megtakarításai lényegesen meghaladják a felhalmozott adósságot, vannak nagyon eladósodott családok. A grafikon egy országra jellemző adatot jelenít meg, nem egyes elszigetelt eseteket.

7. FELADAT: SZÉGYENSAPKA, SZÉGYENKŐ - TERVEZETT IDŐKERET: 4 PERC

Érdekességek az emberek óvatosságra intéséről a korábbi történelmi időkben.

A Tankönyv 47. oldal érdekesség rovatának feldolgozása.

Ki hallott a szégyensapkáról, szégyenkőről (esetleg szégyenpadról)? Mi lehetett a célja vele a mindenkori törvényhozóknak?

A 6. és 7. feladatra valószínűleg csak akkor fog sor kerülni, ha a gyerekek nagyon ügyesek és gyorsak voltak a feladatmegoldásokkal, és esetlegesen marad még idő rá.

Mit jelent az adósságkezelés? - TANÁRI ÚTMUTATÓ

A nemfizetéshez vezető okok és azok következményei

Az óra zárásaként a tanulók számolják össze elért küldetéspontjaikat.

Mondjuk el, hogy az eladósodás és az adósságkezelés folyamatáról sok ismeretet szereztek. A képzeletbeli Molnár család hitelfelvétellel kapcsolatos kérdéseiben sokat tudnának segíteni értékes új pénzügyi ismereteikkel.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen:
Kp	-	18	5	28	10	61

Az elért eredményeik alapján arany, ezüst, vagy bronz fokozatot szerezhettek a pénz világában tett küldetések teljesítésével.

Arany fokozat: 61 - 45 kp

Ezüst fokozat: 44 - 36 kp

Bronz fokozat: 35 - 0 kp

GRATULÁLUNK HOZZÁ!

2. FELADAT (KÉPEK)

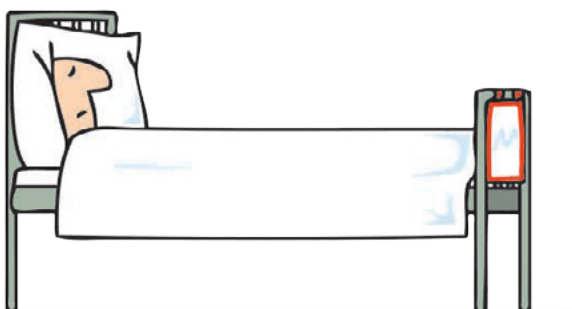
Családi helyzet változása

- Házasság
- Gyermekek születése
- Elhalálozás
- Válás

Az egészségi állapot romlása

- Betegség
- Rokkantság

A munkahelyi körülmények megváltozása

- Munkanélküliség
- Bércsökkenés

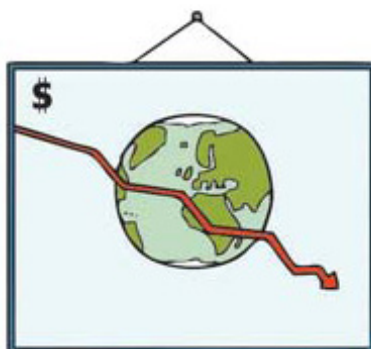
A természeti katasztrófák

- Árvíz, tűzvész
- Földrengés, orkán

Világgazdasági változások, gazdasági helyzet romlása

- Gazdasági válság
- Infláció
- Háború

3. FELADAT

Nemfizetés
esetén hátralék
keletkezik.

Az adóst felszólítják,
hogy rendezze
tartozását.

A felek áthidaló
megoldást
keresnek.

Nem sikerül
megoldást találni.

A hitelszerződést felmondhatjuk, és egy összegben kérhetik a hátralévő hitel, a kamatok és az elmaradt összegek megfizetését.

Az adós elveszítheti a fedezetként adott vagyontárgyat (pl. lakását), és az adósság egy része is megmaradhat.

Sikerül megoldást
találni
(pl. átütemezés).

Mit jelent az adósságkezelés? - KÜLDETÉSPONTOK GYŰJTŐLAPJA

Küldetésünk a pénz világában: Tudj többet a rendezetlen banki tartozások következményeiről, az adósságkezelésről!

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen:
Elérhető kp	-	18	5	28	10	61
Elért kp						

Az elért eredményeik alapján arany, ezüst, vagy bronz fokozatot szerezhettek a pénz világában tett küldetések teljesítésével.

Arany fokozat: 61 - 45 kp

Ezüst fokozat: 44 - 36 kp

Bronz fokozat: 35 - 0 kp

GRATULÁLUNK HOZZÁ!

PÉNZ7

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a Pénz7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez. Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a Pénz7 pénzügyi programsorozatának szervezői:

PÉNZIRÁNYTŰ

